

AZ ALSÓBORSODI REF. EGYHÁZMEGYE

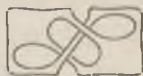
1912. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 3-ÁN BORSOD-
GESZTEN TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

REGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GAÁL FERENC

EGYHM. PAPI FŐREGYZŐ.

MISKOLCZ
NYOMATOTT A LÁSZLÓ-KÖNYVNYOMDÁBAN

1912

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1912. ÉVI SZEPTEMBER HÓ 3-ÁN BORSODGESZTEN
TARTOTT ŐSZI KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Dr. Tüdős István esperes és Pappszász Lajos helyettes gondnok kettős elnöksége alatt

jelen voltak: Bodolay István, Szalóczy Pál, Halászy József, Tóth Béla egyházi, Bónis Bertalan világi tanácsbírák; Fogarassy Jenő, Baksa Lajos, Csiki Béla tanítói képviselők, Gaál Ferenc egyházi főjegyző, Tóth István egyházi aljegyző, Puky László t. b. vil. aljegyző.

Az egyes gyülekezetek részéről:

Alsószolca: Kerekes Kálmán h. lelkész és Tatár József g.

Ároktő: Kiss Albert lelkész és Liszkai József g.

Borsodgeszt: Túry Sándor lelkész és Szegedi András g.

Borsodharsány: ifj. Súlyom Gyula lelkész.

Bükkaranyos: Mauritz Árpád lelkész.

Bükkzsérc: Molnár Gyula lelkész.

Cserépfalu: Pósa Péter lelkész és Kosik János g.

Eger: Tóth István lelkész és Dr. Lipcsey Péter fg.

Gelej: Kenyeressy Károly lelkész és Jozsik Mihály.

Hejőbába: Gergely Béla h. l.

Hejőszalonta: Gönczy Bertalan gondnok.

Igriczi: Takács Mihály h. lelkész és Nagy Ferenc g.

Kisgyőr: Zarándy Bertalan lelkész és Barsi Sámuel pr.

Kistokaj: Gombos Imre lelkész.

Ládháza: Farkas István lelkész és Paksy Miklós g.

Mezőcsát: Bodolay István és Szalóczy Pál lelkészek.

Mezőkeresztes: Szabó András lelkész és Dövényi Pál, Vályi N. Imre g.

Miskolcz: Dr. Tüdös István és Tóth Béla lelkészek.

Nemesbikk: Maklári Papp Ernő lelkész és Virágh Sándor g.

Noszvaj: Bodnár Béla lelkész és Szepesi Sándor.

Ónod: Sólyom Lajos lelkész és Soós István g.

Poroszló: Gaál Ferenc lelkész és Gál Pál g.

Sály: Szakács Pál lelkész és Máté György g.

Tiszadorogma: Halászi József lelkész.

Tiszatarján: Ferenczy Dániel lelkész és Somodi Sándor g.

Tiszavalk: Vajda Sándor lelkész és Kovács Dániel g.

Újlőrinczfalva: Gecse Albert lelkész és Nagy József g.

Vatta: Horváth Lajos tan. Tomádi István g.

A segédlelkészek közül: Györék Pál, Páhy József, Pósa Béla és Ivanics Bertalan.

1. Gyűlés kezdete előtt szokás szerint a templomba hívó harangszó, úgy a közgyűlés tagjai, mint borsodgeszti egyház tagjai nagy számban gyülekeztek istentiszteletre, hol Páhy József miskolczi s. lelkész mondott szívből fakadó imádságot. Majd gyülekezeti istentisztelet után, mikor a közgyűlés tagjai elhelyezkedtek, dr. Tüdös István esperes fohászkodott áldásért és segedelemért, a könyörgést meghallgató Atyához.

2. Pappszász Lajos világi tanácsbíró, mint helyettes gondnok annak bejelentésével, hogy egyházmegyénk gondnoka elfoglaltsága miatt kénytelen levén közgyűlésünkről elmaradni, szíves-szavas szavakkal üdvözli úgy a közgyűlés, mint a vendégül látó borsodgeszti egyházat,

a gyűlést megnyitja.

3. A megbízó levelek bemutatása s a gyűlésre küldött tagok számba vétele után

esperes a gyűlést törvényesen megalakultnak jelenti ki.

4. Elmaradásukat igazolták és írásban is bejelentették id. Sólyom Gyula hejőcsabai, Diószeghi Mihály átányi, Horváth Bertalan tiszaderkényi, Kérészy Barna tiszánai, Marsalko Endre diósgyőri,

Bársony Gyögy hejőszalontai, Kovács Mihály hevesi, Ando Lajos tiszakeszii, Csiszár Béla tiszaozlári, Somodi János hejőbábai, Apostol Bertalan szirmai, Szabó Bertalan hejőpapii és Bogdány József sajkókeresztúri lelkészek; Báró Vay Elemér e. m. gondnok, Deák Gyula tb., dr. Nagy Ferenc vil. főjegyző, Mocsáry Lajos vil. aljegyző.

Az igazolásokat közgyűlés tudomásul veszi, illetve elfogadja.

5. Távolmaradásukat sem szóval, sem írásban nem igazoltak a törvényes bírságban elmarasztaltatnak.

6. Az egyházmegye mult félévi állapotáról szóló s az esperes mindenkori éberségét, lankadatlan tevékenységét igazoló esperesi jelentés, melyet minden egyház, már a gyűlést megelőzőleg megkapott,

felolvasottnak tekintetik s a közgyűlés elismerésének és köszönetének kifejezése mellett jegyzőkönyvbe vétele elhatároztatott. A jelentés egész terjedelmében a következő:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Április 24-én megtartott közgyűlésünk óta egyházmegyénk élettörténetéből a következő mozzanatokat tartom szükségesnek esperesi jelentésem keretébe felvenni s hivatalos tudomásul vétel céljából felemlíteni:

1. Két függőben levő lelkész-választás végérvényes befejezést nyert, t. i. a miskolczi, miután egyházmegyei közigazgatási bíróságunk ítélete nem támadtatott meg s a tiszavalki, amely a törvényes idő alatt nem felebbeztetvén, Takács Mihály meghívása jogerőssé vált. A felsőábrányi választás ellenben még mindig függőben van, mert az egyházmegyei időszaki bíróság ítéletét, amely a választást helybenhagyta, a kisebbség megappellálta s így az egyházkerületi bíróság fogja a döntő ítéletet meghozni. Újválasztások is voltak, t. i. Újlőrinczfalván és Ládházán. Újlőrinczfalva meghívás útján választotta meg lelkészét, Pósa Béla poroszlói s.-lelkészt, Ládháza pedig 8 pályázó közül 110 szavazattal 17 ellenében Eötvös Ferencz miskolczi s.-lelkészt. A 4 jogerős választás eredményéhez képest a megválasztottak jelen gyűlésünkön erősítettnek be hivatalaikba.

Örömmel tölt el, hogy lelkész-választásaink nem süjvednek oda, ahol a korteskedés miatt szégyen-pír száll arcunkra, mert még a felsőábrányi választás is, amint a jelek szóltak, tulajdonképen a helyi erők mérközése volt s nem a lelkészre is árnyatvető választás.

2. Tanító-választás végérvényesen két helyen történt, t. i. Mezőkeresztesen és Tiszavalkon, amott az ötödik tanító választatott meg, emitt a nyugalomba

vonuló Mohácsi Bálint helye töltetett be, az előbbi pályázat, az utóbbi meghívás útján. Tanítónő választás volt meghívással Újlőrinczfalván és Ónodon; amott Gyurkó Erzsébetnek, emitt Ruttkai Bertának juttatott állást a közbizalom. Megüresedett hely a cserépfalusi egyik tanítóság, a Nagy Gyula távozásával, akinek utódja pályázat útján lesz megválasztva.

3. Adócsökkentési segély nyertek az ez évi konventi ülés határozata szerint:

Emőd	1322 K 29 f.
Cserépfalu	764 „ 66 „
Hejőszalonta	601 „ 65 „
Igriczi	1753 „ 51 „
Mezőnagymihály	1669 „ — „
Noszvaj	2133 „ 27 „
Tiszatarján	2096 „ 73 „

A mult közgyűlési kimutatásban 15 egyházunk szerepelt, a mostan segélyben részesültekkel a szám 22-re emelkedett.

4. Tandíj kárpótlást nyert tavaszi közgyűlésünk óta:

1. Bíró Lajos Böcsön	275 K-t.
2. Keresztes Jenő Tizzaszederkény	314 „
3. Kupay Dénes	221 „

5. Lelkészértekezletünk megtartatott június 2-ikán, amikor is a tisztviselők választása is végbement, lejárván az alapszabály szerinti 3 éves megbízási idő. A kitűzött pályakérdés megfejtése ez évben is sikerült. Pósa Péter cserépfalusi lelkész. nyerte el a kitűzött pályadíjat. Az értekezlet felterjesztései külön is tárgyalás alá kerülnek.

6. Biróságunk július 1-ső napján ülésezett a felsőábrányi lelkész-választási ügyben s a hozott ítéletet hivatalosan betérjesztem jegyzőkönyvbe foglalás céljából.

7. Örömmel jelentem, hogy Tiszapalkonya orgonáját felépíttette s használatba vételét is elkezdte. Legyen áldott a gyülekezet, amelynek áldozatkészsége így nyilatkozik meg s szolgáljon elismerésül a vezetőségnek, hogy ügybuzgóságát s lelkes vezérkedését egyházmegyei közgyűlésünk is örömmel jegyzi fel.

8. Szomorúan jelentem, hogy tiszavalki református hittestvéreinket az Úr augusztus 9-én keservesen meglátogatta, amikor is 33 testvérünk háza égett porrá, többnek az aratási áldása semmisült meg, amely legnagyobb részben nem volt biztosítva. A kárt, amelyet tiszavalki szerencsétlen testvéreink szenvedtek, 100.000 koronán felülinek jelzik az arra hívatottak, akik segítőkezünk kinyújtását kérik a kárt szenvedettek felé, hogy el ne vesszen az a nép, amelynek vallásossága és áldozatkészsége közismert egyházmegyénkben. Maga az egyház nem szenvedett ugyan kárt, de amikor hívei letörnek, megbénul az egyház is, amelyet hívei ápolnak s tartanak fenn.

Villámcsapás sujtotta Újlőrinczfalva templomát, de szerencsére nem égette föl, hanem rombolásban hagyta hátra nyomait. A biztosító intézetnél a kárterítés iránti kérelmet így is bejelentettük.

9. Szomorúan kell rámutatnom egy mostanában mindinkább szembe-lünővé váló jelenségre, amelyet ha nem említenék meg, nagy mulasztást követnék el. Bizonyos díjlevélbeli dolog ez, amely abban jelentkezik, hogy némely helyeken a hívek nem azt a terményt fizetik, amelyet a díjlevél megállapít, hanem másat, természetesen az értékesebb helyett értéktelenebbet: búza helyett kétszerest, gabonát, sőt néha még árpát is. E nagy mérvben értékcsökkentő s így jövedelmet kisebbitő gyakorlatnak az eredetét nem akarom kutatni, a tovább fejlődése elébe azonban gátat kell emelni, mert könnyen kiszámíthatólag olyan anyagi kárt és veszteséget fog előidézni, amelyért felelősséget egyikünk sem vállalhat, kárpótlását még kevésbé tudjuk biztosítani. Nem volna fölösleges, sőt határozottan kívánatos dolognak mutatkozik, hogy ebben a fontos kérdésben kellő bölcsességgel, előrelátással és körültekintéssel konkrét eset nélkül is határozzon egyházmegyei közgyűlésünk. A konkrét eset ugyanis könnyen visszatetszést szülhet, sőt gyűlöletet is támaszthat. Az elvi kötelező határozat pedig természetes, hogy mindenkire vonatkozzván, az úgy nevezett kipellengérezés senkit sem ér. Határozatunknak elég volna ennyit tartalmaznia: *a díjlevél csorbitatlan fentartására a behivatalnokok fegyelmileg is utasítatnak, az egyházak pedig a díjlevéllel ellenkező fizetési gyakorlatból soha semmiféle igényt s jogot nem formálhatnak a díjlevél rendelkezésének megváltoztatására.*

Ha anyagi érdekűnek mutatkozik is e kérdés s annak javasolt rendezése, szerintem így, vagy más megfelelő módon, de mindenképen gondoskodni kell magunkról s hivatalbéli utódainkról, hogy nagyobb kárt ne szenvedjen az a közösség, amelyben minden egyesnek jogot védve, életet oltalmazva, egyházi közérdeket ápolva kötelessége a forgolódás.

10. Megemlékezem arról is, amire a tavaszi közgyűlésre beadott jelentésemben céloztam, de a figyelmet nem kötötte le t. i. a *tiboldaróczi* leányegyház messze jövődjére szóló tervemről, amelynek megvalósításához a tapogatódzó lépést próbáltam megtenni. Arról van szó ugyanis, hogy Tiboldarócson megvásárolható volna az egyház részére egy olyan épület s kert, amely idővel igen célszerű s alkalmas lehetne lelkészlaknak. E szerzeménnyel annak idején megindítható volna Tiboldarócz önállósítása, amelyre nagy szükség lehet akkor, amikor a felekezeti iskolák alkonya bekövetkezik, vagy amikor más életbe vágó érdekeink lesznek szóban. A kérdéshez a jóindulatot az érdekelt család, a leányegyház főgondnoka s egyik vezér embere részéről sikerült egyelőre megnyerni, de a továbbiakra nézve mintha nem mutatkoznék a megfelelő kecségtető kilátás bizonyos helyi vonatkozások miatt, amelyeknek pedig nem volna szabad érvényesülniök, annak a magasabb közérdeknek a szempontjából, amely előtt mindnyájan kötelesek vagyunk meghajolni.

11. Jelentem, hogy a diósgyőr-vasgyári lelkészi állás létesítésében az illetékes miniszter úr még mindig nem döntött, ellenben döntöttek abban, hogy a nevezett gyárban a r. kath. plébániai hivatal 7000 K fix-fizetéssel, úri lakással s minden előnnyel szerveztessék. A kincstárnak ilyen szembe-tűnő különbségtétele a felekezetek között, méltán adhat okot annak a felfogásnak igazolt voltára, hogy hazánkban az egyenlőtlenül mérés van meg-másíthatatlan gyakorlatban. Ennek nem szolgálhat kellő ellensúlyozására az a különben örvendetes körülmény, hogy állandó protestáns istentiszteleti helyről a gyárfőnökség kegyes volt gondoskodni addig, amíg a református templom felépül. Ennek a bizonyos ideig állandó jellegű imaháznak használatba vétele augusztus 18-án történt, amely alkalom vasgyári testvéreinknek örömnepély volt, — de én, bár hivatalos voltam, nem kívántam részt venni az ünnepélyen, mert semmiképen sem akartam abban a látszatban szerepelni, hogy míg a r.-kath. egyház azon a helyen fényeleg, addig mi hivatalosan is tartozunk örülni annak a morzsaléknak, amely arról beszél: ti protestánsok még mindig csak kegyelemből megtürtek vagytok! Hivatalos állásom kötelezett e felfogásra, bár egyénileg én is örvendeztem, hogy öt esztendő alatt egyházi élet indult meg a szétszórt csontok között, amelyeknek életre hívása örök hálára teszi érdemessé Zsiros Lajost és buzgó társait.

12. És amint a vasgyárban szemben áll a protestáns és a r. kath. egyházi érdekek kielégítése ez utóbbiak javára s amazoknak végtelen nagy kárára, épen úgy szemben áll a r.-kath. kielégített érdekek mellett Újlőrinczfalván is a csupán segély-kéréssel mozgó ref. egyházi érdek. Köztudomású ugyanis, hogy a szakminiszter elrendelte a lelkésztanítótság megszüntetését s a ref. iskolának felépítését annyival is inkább, mert a r. kath. iskolában nincsen több gyermek számára hely, mint épen a r. kath. gyermekek részére, Az iskolai építkezésekre a minisztérium dús gazdag r. kath. gyülekezeteknek ad eleget, tiszta r.-kath. elemi iskolákat államosít, ha az érdek úgy parancsolja, de a szegény és nyomorult református Újlőrinczfalvát elutasítja ezzel az indokolással: nincs rá fedezet! . . . Nincs fedezet sem év elején, sem év közepén, sem év végén, amikor r. kath. egyházi érdekek istápolására mindig s mindenhol van segély. Az ügybuzgó lelkész minden ösvényt kitaposott, minden ajtót megzörgetett s most nincs más teendője, mint a ma visszautasított kérvényt holnap ísmét benyújtani, míg meghallgatásra nem talál. Hogy ez nem kellemes, nem is felemelő, arról nem kell szólni.

13. A felekezetközi viszonyok rendezetlenségére jellemzőnek tartom annak a fölemlítését, hogy a baptista próféták a nem baptista egyének eltemetésére is mernek vállalkozni, amint ez Szirmán két ízben is megtörtént. Az ügyet nem engedhetjük észrevétlenül eltűnni, hanem az állandó szokás-jog alapján gondoskodnunk kell a megfelelő védelemről. Az érdekelt lelkészeknek azonban maguknak kell arra az álláspontra helyezkedniök, hogy *sérelem ne történjék, ha pedig történt, annak orvoslása is legyen.* Gyors, pontos és kitartó eljárással tartozunk védekezni. Különben úgy látom, hogy

a túlkapásokat hol itt, hol ott az országban kezdik némely feltűnést keresők véghez vinni, aminek bizonyága *a halálos ágyon való áttérés*, amely a tételes törvénnyel is ellenkezik, de mégis megtörténik s az azt eszközölő: *érdemszerző jó cselekedetet* visz véghez nemcsak az egyedül idvezítő egyház, hanem még a művelt világ szerint is, mert *ügyes ember* az illető.

14. Végül jelentem, hogy egyházmegyénk egész területéről olyan eset, amely a hívek s tisztviselők közötti ellentétről, huzalkodásról, perpatvarról tanuskodik s olyan hivatalos eljárást követelne, amely bírói ítélettel végződik, nincsen bejelentve.

Mindezek után vagyok a Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlésnek alázatos szolgálója

Miskolcz, 1912. évi augusztus hó 19.

Dr. Tüdős István,
esperes.

7. Az esperesi jelentés szerint újabban adócsökkentési segélyt nyertek a következő egyházak: Emőd, Cserépfalu, Hejőszalonta, Igriczi, Mezőnagymihály, Noszvaj, Tiszatarján.

Tudomásul szolgál.

8. Esperesi jelentés fájdalmas szívvel emlékezik meg a tiszavalki egyház híveit közelebbről ért súlyos csapásról, mely közülök 33 család hajlékát és keresményét tette a romboló tűz martalékává. Kéri egyházmegyénket, hogy nyújtsunk segítő kezet a károsultaknak s a tesvéri szeretet készségével enyhítsük a nyomort.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn a részvét érzetével gondol a tiszavalki egyház csapás sújtotta tagjaira: fölhívja egyházmegyénk egyházait, hogy siessenek a nyomorba jutottak felsegállítására és szíves adományukat mielőbb juttassák el a tiszavalki lelkész útján, a gondnok kezéhez.

9. Mint az egyháztól való elhidegülésnek, szórványosan ugyan, de itt-ott már régebben jelentkező és panasz tárgyává tett szokásra mutat rá esperesi jelentés abban a tényben, hogy némely egyházban a hívek nem alkalmazkodnak a díjlevelek rendelkezéseihez és hivatalnokaiknak nem azt a terményt és nem abban a mennyiségben szolgáltatják ki, amilyenre és amennyire az elődök szívesen lekötelezték magukat és utódaikat is. Egyik helyen a díjlevélbeli búza helyett kétszerest, rozsot, vagy éppen árpát fizetnek; — de azokból

sem elsőrendű minőségűt. A másik helyen a mértéket önkényes gyakorlattal leszállítják. És ezt a meg nem engedhető szokást, néhol az egyháztanács, illetve azok egyes tagjai nyíltan is védelmezik a hivatalnokok ellenében. Ha egyházmegyénk idejekorán gátat nem vet ennek a méltánytalan fizetést csökkentő eljárásnak, féltő dolog, hogy ez hova tovább olyan anyagi veszteséget fog előidézni egyes gyülekezetekben, úgy a hivatalnokok, mint az egyház kárára, melyért terményválság kárta változás esetén kárpótlást senkisémm tud biztosítani. Kívánatos és szükséges azért, hogy ebben a fontos kérdésben, kellő bölcseséggel, előrelátással, de minden esetre dülakodást nem ismerő szigorúsággal hozzon határozatot egyházmegyénk s annak szerezzen is érvényt.

Közgyűlésünk megütközéssel veszi tudomásul azt a visszaélést, hogy egyes gyülekezetekben, a tagok a díjlevéllel ellenkezően kevesebb értékű és mennyiségű terményt fizetnek hivatalnokaiknak. Elkerülendő a további károsodást, kimondja egyh. megyei közgyűlés, hogy az egyházak, a díjlevéllel ellenkező fizetési gyakorlatból soha, semmiféle igényt és jogot nem formálhatnak a díjlevél rendelkezéseinek megváltoztatására. Kimondja, hogy a díjlevél csorbitatlan fentartására, mind a belhivatalnokok, mind a presbiteriumok, fegyelmileg utasíttatnak; az egyházak gondnokai, párbérszedői, a terménybeli és egyéb szolgálmányokat csak is díjlevél szerint fogadhatják el. E határozatnak ellenszegülő egyház, vagy presbiterium, az esperesnek bejelentendő.

10. Az esperesi jelentés újólá megemlékezik a tiholddaróczi leányegyház esetleges önállósításáról, miután a birtokszerzésre kedvező alkalom mutatkozik. Sőt a jelentés szerint, esperes úr ez irányban már sikerrel kecsegtető lépéseket is tett s az önállósításhoz szükséges anyagi kérdésekről is tájékoztatta magát. A kérdés megoldása nem kívánna nagy, vagy éppen elviselhetetlen áldozatot, a a hívek részéről sem; csupán jó akaratot, némi áldozatkészséget s a ma még fenálló személyi vonatkozások szeretetteljes kiegyenlítését; tekintettel arra, hogy ezt az egyház magasabb érdeke kívánja s hogy a most kínálkozó alkalom nem egyhamar térhet vissza-

Ajánlja e kérdésnek az egyházmegyei közgyűlés részéről a megfontolást és esetleg a további intézkedést.

Egyházmegyei közgyűlésünk, midőn köszönettel fogadja esperesünknek ez ügyben kifejtett gondos és előrelátó buzgólkodását: megbízza, illetve felkéri őt, hogy a mennyiben a dolgot keresztül vihetőnek látja: tegye azt továbbra is gondoskodásának tárgyává s az ingatlan szerzés kérdését, valamint a személyi vonatkozások megoldását, hathatós közbenjárásával elintézni szíveskedjék; kérvén egyuttal az elért eredményről szóló jelentését a tavaszi e. m. közgyűlésünkre.

11. Ugyancsak esperes jelenti, hogy a diósgyőr-vasgyári lelkészi állás szeszvezés ügyében az illetékes miniszterium még máig sem határozott; holott a r. k. egyház nem csak fényes templommal dicsekedhetik, de a plébánosi állást is megalapozták jól dotált fizetéssel. A gyár főnöksége — a maga jószántából, melyért illesse őket elismerés — gondoskodott ugyan egy állandó jellegű imaházról, melynek fölavatása aug. 18-án meg is történt; de ez még nem a viszonyosság és egyenlőség kérdésének méltányos és még kevésbé igazságos megoldása. Óhajtandó lenne azért, hogy ez a rövid idő alatt nagy lelkesedéssel és a buzgó tagok és vezetők együtt működésével pár év előtt megalakult fiók-egyház mielőbb anyásíttassék; valamint az is, hogy a lelkészi állás szervezése, templom építése, igazságos elbánással mielőbb elintéztet nyerjen.

E. m. közgyűlésünk sajnálattal látja és veszi tudomásul, hogy az egyenlő teher viselés elve és gyakorlása mellett is a jogok kiterjesztését — mint a múltban, úgy a jelenben is — nem minden egyház élvezheti, sajnálattal látja és tapasztalja, hogy ennek a közös anyának: a Magyar hazának még mindig csak mostolia gyermekei azok, akik annak szeretetében és hozzá való hűségében mindig egyek valának; tőle soha el nem tántorítható lélekkel küzdöttek szabadságáért és felvirágozásáért; amiért jutalmuk ma is gyakran csak mellőztetés.

Mindazonáltal bízva ügyünknek nemcsak jogos szükségében, melynek kedvező elintézése, magának az állam erkölcsi életének is erős fundamentuma; hanem bízva az állami élet vezetőinek igazságosságában is, amidőn elismerését és köszönetét fejezi ki a diósgyőri vasgyári fiókegyház tagjainak és különösen vezetőinek egyházas bízgólkodásáért és fáradozásáért: fölhívja a fiók-egyház vezetőségét, hogy csüggedést nem ismerő kitartással kérelmezzék ők is igazságos és jogos óhajtásuk kedvező elintézését. Egyházmegyénk pedig mindenkor a legnagyobb készséggel ajánlja fel részükre a szükséges pártfogást és erkölcsi támogatást.

12. Az egyházmegyénk kebelében megüresedett lelkészi állások a tiszavalki egyház Takács Mihály igricii segédlelkészt, az újlőrincfalvai Pósa Béla poroszlói segédlelkészt hívta meg; a ládházai pedig pályázat útján Eötvös Ferenc miskolczi segédlelkészt választotta meg.

Miután a meghívások, illetve választások jogerőssé lettek, közgyűlés azok bejelentését tudomásul veszi és nevezetteket, valamint a már előbb megválasztott Farkas István ládházai lelkészt Miskolcra, Román Ernő kistoronyai lelkészt pedig Alsózsolczára beerősíti.

13. A bükkaranyosi, mezőkeresztesi, ónodi, tiszavalki, újlőrincfalvai egyházak presbiteriumának tanítóválasztásai megerősítetnek.

Srogh Albert Bükkaranyosra, Ferencz Károly Mezőkeresztesre, Fövenyessy János Tiszavalkra beerősítetnek.

14. Ferencz Károly mezőkeresztesi és Srogh Albert bükkaranyosi tanítók eskütételre hivatván fel

az egyh. m. közgyűlés színe előtt a hivatali esküt leteszik.

15. Ruttkay Béla megválasztott ónodi és Gyurkó Erzsébet megválasztott lőrincfalvai tanítónők

beerősítése a tavaszi egyh. m. gyűlésre halasztatik.

16. Olvastatott a következő tanügyi bizottsági elnöki jelentés:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Jóleső öröm-érzés hangján kezdem egyházmegyénk népiskoláinak 1911/12. évi életére vonatkozó jelentésemet. Mert a kezeimhez szolgáltatott adatok szerint minden téren emelkedésről, haladásról számolhatok be. Dacára annak, hogy a különböző járványos betegségek miatt történt iskolai bezárások, tanítók betegsége, elhalálózása az év folyamán sok helyen bénította az előhaladást, mégis iskoláink szellemi színvonala a múlt évi állapottól nem maradt el, sőt emelkedett.

Különösen nekem feltűnő ez emelkedés, ha most, midőn e téren megbízatásom lejárt, ez alkalomból kifolyólag a jelen iskolai állapotokat a 8 év előttiekkel önkénytelenül is összehasonlítom. Egyházaink áldozatkészsége, a tanítói kar buzgalma a fokozatos, lépésről-lépésre való csendes haladás útján is, nagyon is észrevehető eredményt hozott létre. Ez az, ami örömezzéssel tölt el. Bizodalmat, erős hitet kelt a jövőre nézve, hogy úgy egyházaink, mint a tanítói kar és a neveltető szülék sietnek megérteni az idők intószavát és a nekünk adatott anyagi viszonyok között, a lehetőséget felhasználva, szolgálják a népnevelés szent ügyét. De nemcsak az általános kép, hanem a közvetlen elmúlt iskolai év képe is fényes tanúbizonysága az áldozatkészségnek és lelkiismeretes tanítói fáradozásnak.

Ha az iskolai osztályzást, mint szellemi fokmérőt tekintjük is, ez is emelkedést mutat. Az építkezésben, iskolai felszerelések beszerzésében nyilvánuló áldozatkészség pedig sok helyütt meglepő. Újlőrinczfalva erejét felülmúló költségekkel új iskolát, tanítói lakot emel, Mezőcsát egy új iskolát, 3 tanítói lakot épített, egy új tanítói állomást szervez, Ónod második iskolát épített, második tanítói állást állít fel, Tiszakeszi harmadik iskolát, harmadik tanítóságot hoz létre, Kisgyőr egy új tanítói lakást készített és egyik iskoláját renoválja. Az iskolai épületek és tanítói hivatalok fenntartására szükséges kiadásokon felül a társadalom is megmozdul; nemeslelkű alapítók, jószívű adakozók gondoskodnak a szegénysorsú gyermekek felruházásáról, tankönyvvel való ellátásáról, a magukat kitüntető növendékek jutalmazásáról. E téren Miskolcz vezet, 8000 korona tandíj-kárpoztulásul nyert államsegélyéhez 11.000 koronát fordít egyházi pénztárából iskoláira. Széchy József, Vayféle, Fuhrman János, Láczy József, Tóth Dániel, Bató kettős, Szarka Ferencz, Kovács Jánosné és Imri-féle iskolai alapítványoknak a népiskolai tanulók között kiosztott kamatain felül a „Rongyos-Egylet“ 51 szegénysorsú iskolás gyermeket lát el ruhával. A városi tanács a „Vasárnapi-könyv“ több száz példányát; 206 darab „Gyermek Naptár“-t, Dr. Tüdös István 160 darab „Árvaházi Naptár“-t, Dr. Molnár Gyula 20 koronát, Csorba András 20 koronát, Dr. Rácz György, Bihari Ferenc, Fejes Kálmán 10—10 koronát, Mesko Lászlóné 4 koronát ajándékoztak iskolai jutalomdíjakra. Mezőcsát 40 korona értékű ingyen iskolai könyvet, 150 korona értékű ruhát osztott ki a szegény iskolás gyermekek között. Alsózsoltca karácsonykor 14 szegény gyermeket téli ruhá-

ban részesített és Báró Vay Elemér főgondnok úr ez évben is 50 korona értékű jutalom-könyvet osztott ki az iskolás növendékek között. Igriciben Dr. Nagy Ferenc 20 koronát iskolai jutalmul, Hejőbábán a Hitelszövetkezet 50 koronát iskolai jutalomkönyvre adott, Tizzaszederkény 4 korona, Kistokaj 1 korona 60 fillér értékű jutalomkönyvet osztott ki. Cserépfaluban Szalay Pál kácsi birtokos 50 koronát, egy ismeretlenül maradni kívánó 3 koronát adott iskolai jutalmazásra, Tibolddarócon Halassy József, birtokos 10 db. jutalomkönyvet, Átányon a Pappszász-alap összes kamataiból vásárolt jutalomkönyvet nyújtott a növendékeknek, a hevesi takarékpénztár pedig 20 korona összeget adott ily célra. Tiszanána a szegény gyermekeket, Tiszadorogma pedig minden iskolás növendéket ingyen könyvvel látott el, azonfelül a konfirmándusok között 10 korona értékű bibliát osztott ki.

Különösen az iskolai felszerelések beszerzésére fordítottak egyházaink sokat. A 100 koronán aluli összegeket nem is említve, Borsodgeszt 200 koronát, Borsodharsány 210 koronát, Bükkzsérc 200 koronát, Diósgyőr 150 koronát, Emőd 121 koronát, Felsőábrány 288 koronát, Hejőbába 143 koronát, Igrici 150 koronát, Kisgyőr 286 koronát, Ládháza 228 koronát, Mályi 238 koronát, Mezőcsáth 600 koronát, Mezőkeresztes 120 koronát, Mezőnagymihály 110 koronát, Noszvaj 120 koronát, Ónod 300 koronát, Poroszló 269 korona 72 fillért, Sajókeresztur 120 koronát, Tiszadorogma 190 koronát, Tiszanána múlt évi 1200 korona értékű ilyenmű beszerzését csaknem 100 korona értékűvel szaporította, Tiszakeszi 240 koronát, melyből 100 koronát Deák Gyula főgondnok viselt, Tiszaoszlár 350 koronát, Tiszapalkonya 162 koronát, Vatta 200 koronát fordított e célra.

Tankönyvvel minden iskolai növendék el volt látva. Idegen iskolai könyv csak ott használtatott, hol a sárospataki könyvbizományosnak az évek óta folyton ismétlődő nemtörődőmsége folytán az egyházkerületi kiadvány idejében kapható nem volt. Mert az itt-ott használt Orbán Zsindely-féle régebbi kiadású sárospataki tankönyv használatot nem minősíthetem idegen tankönyv használatnak.

De ha a fokozatos fejlődés, áldozat készség emelkedését megpróbáltam feltüntetni, azért szembeszökő hiányokról is kell emlékezmem. Legsomorúbb a borsodharsányi iskola állapota. Az évek óta jobb iskolai viszonyok után vágyódó gyülekezetet új tanítójában ismét csalódás érte. Tanítója azt a szép eredményt, mit egy évi ideiglenes iskola vezetésével a lelkész elért, ismét lerontotta. A jövő iskolai évben II. osztály nem lesz csak a visszamaradottakból, mert az I. osztály növendékei közül a betűk teljes ismeretéig egy sem jutott el. A felsőbb osztályokban is gyenge az eredmény. A tiszapalkonyai tanító ismét visszaesett, elfeledte az egyházmegyei intőszót, mely az előző évi munkáját elfogadhatóbbá tette. A vallás tanítását s a történelmet teljesen elhanyagolta.

Az iskolai épületek, tanítói lakok meg nem felelő volta, iskolai tulajdonosság miatt több helyről jöttek panaszok. Különösen kiemelik Sályt,

hol a tanító 146 növendéket vezet. Ezen állapot orvoslása az ifjú lelkes figyelmébe ajánlatik. A hejőcsabai, cserépfalusi állapotokat nem is említem, mert az utóbbi helyen a közel jövőben az építkezés, új tanítói állás szervezés munkája bekövetkezik. A faiskolák a legtöbb helyen ma is mostoha gyermekként gondoztatnak, kevés helyen részesülnek kellő ápolásban.

Iskoláink osztályzata a következő:

Kitűnő: 40. Névszerint: Alsószolczán a Baksa Lajosé, Géressy Ilonáé, Átányon Végh Bertalané, Lajos Istváné, Egerben Fekete Jánosé, Egerlövön Janiga Idáé, Gelejen Tóth Ferencé, Belényi Gáboré, Hejőszalontán Petyke Lászlóé, Hevesen Galgóczy Béláé, Igricziben Ferenczy Ilonáé, Kisgyőrben Kovács Kálmáné, Mezőcsáton Fogarassy Jenőé, Tóth Eleké, Mezőkeresztesen Bertók Károlyé, Demeter Józsefé, Baán Joláné, Miskolczon Csiky Béláé, Marossy Lajosé, Molnár Józsefé, Péter Józsefé, Nagy Bertalané, Putnoky Istváné, Litkey Györgyé, Kőszeghy Istváné, Nemesbikken Rásky Gizelláé, Noszvajon Tóth Kálmáné, Ónodon Szakács Albertnéé, Poroszlón Fűry Gyuláé, Réthy Józsefé, Sajókeresztúron Iván Adolfé, Tibolddarócson Farkas Pálé, Tiszadorogmán Hörömpő Joláné, Tiszakeszin Géhl Jánosé, Tizsanánán Bévárdy Józsefé, Tizapalkonyán Szabó Emiliáé, Tizszaszederkényen Kovács Károlyé, Keresztes Jenőé, Tizatarjánon Füsti Molnár Lajosé, Vattán Horváth Lajosé.

Dicséretes: 33. Névszerint: Alsószolczán Nyitrai Jenőé, Ároktön Fogarassy Gáboré, Katona Kálmáné, Átányon Mészáros Istváné, Borsodgeszten Petyke Pálé, Böcsön Szilágyi Benőé, Biró Lászlóé, Korsós Joláné, Bükkzsérczen Pitó Józsefé, Cserépfaluban Batta Józsefé, Nagy Gyuláé, Diósgyőrben Kerekes Imréné, Kupai Dénesé, Egerlövön Igó Lajosé, Hejőcsabán Buday Eleméré, Igricziben Veres Károlyé, Kistokajban Vitályos Jánosé, Mezőcsáton Kiss Józsefé, Kalas Barnáé, Mezőnagy Mihályon Tokaji Nagy Kálmáné, Nemesbikken Ragályi Dezsőé, Ónodban Máthé Gyuláé, Poroszlón Csonth Józsefé, Arany Gézáé, Égető Irmáé, Sályban Orbán Józsefé, Szirmán Dér Jánosé, Tiszadorogmán Molnár Györgyé, Tizszakeszin Hegedűs Tamásé, Hajdú Zoltáné, Tizsanánán Apostol Gáboré, Tizsaoszláron Szabó Andoré, Újlőrinczfalván Gyurkó Erzsébeté.

Jó: 10. Névszerint: Emődön Horváth Károlyé, Hejőbábán Lánghy Gyuláé, Hejőpapiban Takaró Lászlóé, Domokos Saroltáé, Kisgyőrben László Istváné, Mályiban Nagy Simoné, Makláron Pongor Imréné, Andornakon Kolozsy Józsefé, Mezőcsáton Tóth Kálmáné, Noszvajon Oláh Sándoré.

Elégséges: 4. Névszerint: Ládházán Andó Endréé, Tizapalkonyán Csizy Miklóse, Tizatarjánban Dula Sándoré, Tizavalkon Mohácsi Bálinté.

Gyenge: 1. Borsodharsányon a Simon Zoltáné. Osztályozatlan maradt 3. A statisztikai adatokat a következőkben van szerencsém beterjeszteni: Gyülekezeteink lélekszáma: 65020. Mult évinél 630-al több.

Mindennapi iskolaköteles 3836 fi, 3647 nő, összesen 7483. Mult évinél kevesebb 82-vel. A lélekszámnak 11·5°/. Az országos átlagnál kevés töredéssel kisebb.

Ezek közül saját iskoláinkba járt 3019 fi, 2930 nő, összesen 5949. A mult évinél kevesebb 123-al. A tanköteleseknek 79·5°/. Az országos átlagnál 16·4°/-al több. Más vallású iskolába járt 17 fi, 19 nő, összesen 36. Mult évinél kevesebb 9-el. Tanköteleseinknek nem egész 1/2°/>.

Községi és állami iskolába járt 464 fi, 495 nő, összesen 959. Mult évinél több 42-vel. Tanköteleseink 12·8°/. Az országos átlagnál 16°/-al kevesebb. Középfokú iskolába járt 234 fi, 95 nő, összesen 329. Mult évinél több 108-al. Tanköteleseink 4·4°/>.

Tehát a mindennapi iskolaköteleseink közül iskolázott 3734 fi, 3539 nő, összesen 7273. Mult évinél kevesebb 66-al. Tanköteleseink 97°/. Az országos átlagnál 2·66°/-al több.

Nem járt iskolába 102 fi, 108 nő, összesen 210. Mult évinél kevesebb 16-al. Tanköteleseink 3°/. Ez magában is kedvező arány. Hátha még figyelembe vesszük, hogy az iskolázatlanok legnagyobb része Miskolcra esik, mintegy 40°/> esik Mezőcsát, Poroszló és Tiszakeszi, Kisgyőr, Hejőcsaba gyülekezeteire.

Ismétlő iskolaköteles: 1518 fi, 1510 nő, összesen 3028. Mult évinél több 3-al. A lélekszámnak 4·65°/. Az országos átlagnál valamivel több.

Ezek közül saját iskoláinkba járt: 1064 fi, 1087 nő, összesen 2151. Mult évinél több 27-el. Ismétlő tanköteleseink 71°/. Az országos átlagnál 28°/-al több.

Polgári iskolába járt: 66 fi, 156 nő, összesen 222. Mult évinél 42-vel kevesebb. Ismétlő köteleseink 7·33°/>.

Iparos iskolába járt: 117 fi. Mult évinél 166-al kevesebb. Ismétlőseink 3·86°/>.

Gimnáziumba járt: 96 fi. Mult évinél 11-el kevesebb. Ismétlő köteleseink 3·2°/>.

Ismétlő oktatásban nem részesült: 175 fi, 267 nő, összesen 442. Mult évinél több 195-el. Ismétlő köteleseink 14·61°/>. Ez az országos átlagnál 3·14°/-al több. Elég nagy szám. Azonban az ismétlőbe nem járóknak is mint egy 70°/> Miskolcra esik, a többi Cserépfalu, Kisgyőr, Mezőcsát között oszlik meg.

Más vallásfelekezetűek közül járt a mi iskoláinkba: római és görög kath. 110 fi, 67 nő; ágostai hitv. 3 nő, izraelita 40 fi, 50 nő. Összesen: 150 fi, 120 nő, azaz 270 növendék. A mult évinél 24-el kevesebb.

Egyházmegyénkben iskolai oktatással foglalkozott 78 fi-, 13 nő tanító. Ezek közül rendes 89, 2 vallás-tanító volt. Okleveles mind a 91. Tanítói létszám a mult évinél kettővel több.

Tanítói rendes fizetésre fordítottak az egyházak 84.222 korona 36 fillért. Mult évinél 1776 korona 36 fillérrel többet. Az állam 27.151 korona 91 fillér

rendes tanítói fizetést nyújtott. Mult évinél 1600 koronával többet adott. Így tanerőink összesen 139.874 korona 27 fillér javadalomban részesültek. Ebből az egyház 60·26⁰/₀-ot, az állam 39·74⁰/₀-ot viselt.

Tanítói lakások közül jó 85, lakpénzes 3, rossz 3.

A 89 tanteremben elhelyezett iskolák 54 egészszé szervezettet képeztek. Ezekből 46 VI. osztályú, 1 V. osztályú, 6 pedig IV. osztályú volt; az aranyosi minősítést nem nyert a tanító közbeni halála miatt. Vegyes iskola 48, külön fi 3 és 3 nő iskola.

Felszerelés 77-nél kellő, 12 hiányos.

Tanítói fizetések felül az iskola fentartásra fordítottak még egyházaink 31.832 korona 22 fillért. Ha ezen összeghez a tanítói fizetésekre fordított 84.322 korona 36 fillért hozzávesszük, úgy az egyházaink által iskolai célra fordítottatott 116.154 korona 58 fillér, az állami hozzájárulás címén adott 55.551 korona 91 filléren kívül. Így egyházaink az iskolafentartás költségeinek 67·7⁰/₀-át, az állam pedig 32·3⁰/₀-át viselték.

Ezek előterjesztése után a következő intézkedéseket kérem:

I. A tanítói pragmatika tárgyalására az egyházkerületi közgyűlés felhívása folytán a tanítói-egylet elnökségét felkértem, ki is azt a tanítói gyűlésen való tárgyalás után benyújtandja: méltóztassék tárgyalás tárgyává tenni.

II. Az iskolai rendtartási nyomtatványok még sok helyütt nem vezetnek rendesen: méltóztassék a vezetés kötelező voltát büntetés terhe alatt elrendelni.

III. Az iskolai fűtést, tisztogatást még több helyütt a gyermekek magok végzik, sőt ennek beszüntetése ellen a diósgyőri presbiterium nyíltan állást is foglalt: méltóztassék e szokás beszüntetését is büntetés terhe mellett elrendelni.

IV. A fák, madarak ünnepének megtartására minden tanítót méltóztassék kötelezni.

V. Méltóztassék ismételten felhívni az egyházkerületet, hogy az „Irodalmi Kört“ fonomimikai ABC szerkesztésére és a Nagy Sándor-féle ABC-hez való fali olvasó-tábla kiadására, valamint arról való gondoskodásra utasítsa, hogy kiadványai a rendes időben kaphatók legyenek.

VI. A vallásos oktatásra vonatkozó tanterv véglegesen meg lévén állapítva: méltóztassék elrendelni a jövő iskolai évre az a szerint való oktatást. Úgyszintén a több helyről felmerülő panaszokkal szemben kötelezni a tanítói kart, hogy a gyermekek az istentiszteletre mindenkor felvezetessenek.

VII. Borsodharsány és Tiszapalkonya tanítóját a lelkiismeretes munkálkodásra, különösen az elhanyagolt vallásos oktatás sikeresebbé tételére méltóztassék kötelezni.

Nagytisztelétű Egyházmegyei Közgyűlés! A más vallású, községi és állami iskolákba járó református vallású tanköteleseink vallásos oktatásáról a következőkben van szerencsém beszámolni:

Egyházmegyénk területén egyedül az egri református egyház-község nem tart fel felekezeti iskolát. Az itt levő 72 fi, 36 nő, összesen 108 mindennapi iskolaköteleseink közül 27 más vallású, 39 állami és községi iskolába, 42 középfokú iskolába járt, kiknek vallásos oktatásáról a népiskolában Fekete János ref. vallású állami tanító, a középfokú iskolában pedig a lelkész és segédlelkész gondoskodott. A vallás-vizsga június 11-én az egyházmegyei küldött jelenlétében megtartott, még pedig kitűnő eredmény felmutatásával.

Ezenkívül Diósgyőrben és Miskolczon járnak tanköteleseink közül a másfelekezeti és állami iskolákba növendékek, kiknek vallásos oktatásáról mindkét helyen gondoskodva van. Miskolczon Ráczy Árpád, Kulcsár Ferenc, Csiky Béla, Marossy Lajos, Putnoky István, Kőszeghy István, Molnár József, Litkey György gondoskodott 846 népiskolai növendék vallásos oktatásáról. A vallásvizsga itt is megtartott, mindenütt kitűnő eredménnyel.

Diósgyőrben a vasgyári és perezesi telepeken a segédlelkész által végeztetett a vallásos oktatás. A vizsgákat Tóth Béla miskolczi lelkész úr jelenlétében tartották dícséretes eredménnyel.

Végre búcsúzó, megbízatásom, úgy az enyém, mint az iskolalátogató társaké tellett. Az írás szavaival szólva „a fáradt szolga kívánja az árnyékot és a béres várja az ő munkájának végét“, tehát méltóztassék a tisztújítást megejteni.

Ezek után a legmélyebb tisztelettel maradtam Tiszadorogmán 1912. évi augusztus hó 22-én.

A Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlésnek

alázatos szolgája

Halászy József,
tanügyi b. elnök.

A beterjesztett jelentést egyh. m. közgyűlés tudomásul veszi, jegyzőkönyvében egész terjedelmében kinyomatja s a tanügyi-bizottság elnökének tanügyünk minden részletét pontosan elétáró jelentése összeállításáért gyűlésünk hálás köszönetet mond s a következő határozatokat hozza :

I. A csak múlt évben hozott egyh. ker.-i iskolai szabályrendeletet a maga egészében érvényben fenntartani óhajtja, a tanítói pragmatikára vonatkozólag pedig a kebelbeli tanító-egylet által beterjesztett javaslatot a IX. pont alatt állapítja meg.

II. Az iskolai rendfartási nyomtatványok használatára büntetés terhe alatt kötelezi úgy a tanítókat, mint az iskolaszéki elnököket, s a nyomtatványok ellenőrzésére utasítja az egyházlátogatóságot is.

III. Az iskolai fűtés, tisztogatás gyermekekkel végeztetését újo-

lag eltiltja, a diósgyőri presbiteriumot pedig, amely e régi gyakorlat fenntartása mellett nyíltan állást foglalt, felhívja, hogy az iskolai fűtés és tisztogatás rendezéséről ez év nov. 1-ig tegyen az esperesi hivatalnak jelentést.

IV. A fák és madarak ünnepének megtartására minden tanító köteleztetik.

V. Minthogy sem a fonomimikai ABC., sem a Nagy Sándor féle ABC-hez elrendelt fali olvasó-táblák eddig ki nem adtak, egyházmegyei közgyűlés az iskolai évre engedélyt ad bármely fonomimikai ABC. használatára.

VI. A vallásos oktatásra vonatkozó tanterv véglegesen elfogadotván az 1912/13. iskolai évtől kezdve az a szerint való oktatást elrendeli. Úgy szintén a több helyről felmerült panaszok alapján fegyelmi büntetés terhe alatt kötelezi a tanítói kart az iskolás növendékeknek a hétköznapi és vasárnapi istentiszteletre vezetésére és a gyermekekkel együtt az istentiszteleten való részvételre, ezzel a részletezéssel ;

1. a IV. V. VI. oszt. tanulók úgy hétköznap, mint vásár- és ünnepnapokon a tanítókkal együtt tartoznak megjelenni a gyülekezeti istentiszteleteken ; az I. II. és III. oszt. tanulók is felvezetendők a hétköznapi vásár- és ünnepnap gyülekezeti istentiszteletekre tanítóik által mindakkor, amikor csak a gyermekek egészsége veszélyeztetve nincs. A gyermekek templombani magaviseletét osztálytanítója köteles ellenőrizni ;

2. a vallásoktatásra hetenként és osztályonként 2 óra, illetőleg osztatlan iskolákban legalább két félóra fordítandó ;

3. az egyházi ének tanítására heti két óra tüzetik ki. E tekintetben egyh. m. közgyűlés a főt. egyh. kerülethez felterjesztéssel él, annyival is inkább, mivel e kívánalmak az alsózempléni egyh. megye kivételével már a múlt évben az összes egyh. megyék által követeltettek.

VII. Borsodharsány és Tiszapalkonya tanítóját a komoly, lelkiismeretes munkálkodásra, különösen az elhanyagolt vallásos oktatás sikeresebbé tételére kötelezi. Az illetékes iskolaszéki elnököknek meghagyja, hogy jelen határozat eredményéről az esperesi hivatalnak tegyenek jelentést.

VIII. Úgy az egyházmegyei tanügyi bizottsági elnökség, mint az iskolalátogatók megbízatása lejárván:

Egyházmegyei közgyűlés a tisztújítást következőleg ejti meg:

a) a legnagyobb elismeréssel eltelve Halász József eddigi tanügyi bizottsági elnök munkálkodása iránt, őt további hat évre ismét megválasztja tanügyi bizottsági elnökké. A tanügyi bizottság pedig a következőképen alakított meg:

Világi elnök: Huszthy Béla.

Lelkeszi tagok: Bodolay István és Tóth Béla.

A tanító-egylet részéről: Fogarassy Jenő és Csiky Béla.

b) A diósgyőri vasgyári iskolák vallásos oktatásának felülvizsgálására Tóth Béla miskolci lelkész és Putnoky István miskolci tanító, az egri elemi iskolák vallástanításának ellenőrzésére pedig Diószeghy Mihály átányi lelkész és Lajos István átányi tanítók küldetnek ki.

c) Az egyes iskolalátogató körökbe a következő lelkészek és tanítók választattak meg iskolalátogatókul:

1. Miskolczra: Román Ernő és Baksa Lajos.
2. Diósgyőri körbe: Gombos Imre és Nagy Bertalan.
3. Emődi körbe: Gecse Albert és Tóth Elek.
4. Mezőcsáti körbe: Szabó József és Bertók Károly.
5. Ónodi körbe: Nagy Lajos és Szabó Andor.
6. Igriczii körbe: Kiss Albert és Füst Lajos.
7. Cserépfalusi körbe: Vajda Sándor és Tóth Ferenc.
8. Mezőkeresztesi körbe: Szakács Pál és Kovács Kálmán.
9. Poroszlói körbe: Pósa Péter és Tóth Kálmán.

IX. A tanítói szolgálati pragmatikára vonatkozólag a következő véleményét terjeszti fel az egyházkerületi közgyűléshez.

A) Egy tanítós iskolában.

1. §. Az egy tanítós osztatlan iskola tanítójának mindazon teendőket el kell végeznie, amelyeket a tiszáninneri ref. egyházkerületnek 1910. évi őszi közgyűlésén hozott szabályrendelete az igazgatótanító és osztálytanító, valamint a tanítótestület hatáskörébe utal.

B) Két tanítós iskolában.

2. §. Két tanítós iskolában az igazgatóra bízott összes teendőket a presbiterium által választott igazgató-tanító végzi.

Az osztálytanítóira megszabott köteleességek a két tanítós iskola tanítóira is kötelezők.

3. §. A két tanítós iskola tanítói nem alkotnak ugyan forma szerinti tanítóttestületet, de azért kötelesek a nevelés, tanítás, módszertan és fegyelmezés egyöntetűségére irányuló havi megbeszéléseket tartani.

C) Több tanítós iskolában.

4. §. Tanítóttestület. Három és több tanítós iskola tanítói tanítóttestületet alkotnak, melynek elnöke az igazgatótanító, jegyzője a tantestületnek életkorra legfiatalabb tagja.

A tanítóttestület minden hónapban ülést tart, melynek napját az egész tanévre kihatólag a tanítóttestület első ülésén határozza meg.

Az ülésekről vezetett s 24 órán belül elkészített jegyzőkönyvet az igazgatótanító által kinevezett egy tag hitelesíti.

Az igazgatótanító jogosítva van attól a tanítótól, aki személyeskedik, tanítótársát sérti, vagy egy tárgyhoz többször hozzászól, az ülésen a szót megvonni.

Rendkívüli esetekben a sürgősség megokolásával az igazgatótanító rendkívüli ülést is hívhat össze.

5. §. A tanítóttestületi ülések rendes tárgyai:

a) Az igazgatótanító előterjeszti az iskolalátogatásai alkalmával esetleg tapasztalt hiányokra vonatkozó észrevételeit.

Ha ezek a hiányok a tanterv, órarend, vagy szabályrendelet követelményeinek elmulasztására, vagy tán hanyagságra vonatkoznak, vita nélkül jegyzőkönyvbe iktatandók s az érdekelt tanítók által tudomásul veendő, ez ellen azonban az iskolaszékhez felelbeszésnek van helye.

Paedagogiai, didaktikai vagy methodikai észrevételei azonban megvitandók s a tanító figyelmeztetése csak szótöbbséggel hozott határozat alapján jegyzőkönyvezendő.

b) A tanítóttestület minden ülésén tanácskozik a tantárgyak helyes módszertani tanításáról, a nevelés és tanítás összhangzatos

irányításáról, az iskolai fegyelemről, az iskola beléletének minden kérdéséről.

c) Az osztálytanítók az általuk elvégzett tananyagról s a tanulók nagyobb fegyelmi vétségeiről minden havi ülésen szóbeli jelentést tesznek.

d) Indokolt esetekben előterjesztést tesznek a félnapos tanítás bevezetésére.

e) Tárgyalja a legújabb szabályrendelet által ügykörébe utalt ügyeket.

6. §. Az igazgatótanítót a tanítótestület meghallgatására és javaslatára presbitérium 3 évre választja, melynek leteltével újra választható.

Hivatalos teendői :

a) Kezeli az iskola irattárát, vezeti az iktató és postakönyvet.

b) A tanítók közreműködésével eszközli a beiratásokat.

c) Beszedi a tanítóktól a mulasztási kimutatásokat s azokat az iskolaszéki elnöknek kézbesítőkönyv mellett átküldi.

d) A felsőbb hatóságoktól érkezett rendeleteket és megkereséseket a tanítókkal közli s láttamoztatja s amennyiben szükséges, azokat határozathozatal végett a tanítótestület elé terjeszti.

e) Örökdi, hogy minden tanító a tanítási órákat pontosan megtartsa.

f) Minden tanító osztályát havonként egyszer meglátogatja, mely alkalommal megvizsgálja a rendtartási könyveket, a tanulókhoz csakis az órarend szerint kitéüzött tananyagból intézhet kérdéseket, megfigyeli a fegyelmet, a tanulók magaviseletét, taneszközöknek tisztaságát, végre látogatását a látogatási naplóba bejegyzi. Ilyen alkalommal saját osztályát a legközelebbi tanteremben működő tanítóra bízza, ki a felügyeletet elvállalni köteles.

g) Az igazgatótanító gondoskodik a beteg tanító rövid helyettesítéséről is. Ha a tanító családjában ragályos betegség lépne fel, a járvány lefolytáig a tanító az iskolában meg nem jelenhetik.

h) Az igazgatótanító minden tanév végén jelentést készít iskola beléletéről, azt a tanítótestületnek bemutatja, majd az iskolaszékhez felterjeszti.

i) Az igazgató különös gonddal örökdi, hogy a szülők a tanító tekintélyét meg ne sértsék; de ha ilyen sértés mégis előfordulna, ennek megtorlása iránt az iskolaszéki elnöknek jelentést

tesz, aki a megtorló eljárás megindítása iránt, a jelentés kézhezvétele után 3 nap alatt a fősolgabíró (amennyiben pedig a sérelem bűncselekményt képez, a járásbíró) megkeresi, mert az 1907. XXVII. t.-c. 1. §-a szerint „a hitfelekezeti tanítók is köztisztviselők.” Ebből következik, hogy a felekezeti iskolák tanítóival szemben is azok személyére és hivatali működésére nézve a köztisztviselőket általában megillető közjogi, magánjogi és büntetőjogi törvényes rendelkezések irányadók és adott esetekben alkalmazandók. (76000/907. min. rend. 1. §.)

j) Az igazgatótanító köteles gondoskodni, hogy a nyilvános nemzeti ünnepeken, u. m.: április 11., augusztus 20. és a király születése napján a magyar nemzeti címeres zászló minden iskolára kitűzessék. (76000/907. min. rend. 2. §.)

7. §. Osztálytanító.

I. Jogai:

a) A legújabb szabályrendelet 23. §-ában meghatározott 26 tanítási órán és a külön díjazott ismétlőiskolai órákon felül minden egyes tanítási óra után legalább 60 korona évi díjra tart jogot, mely neki minden esetben kifizetendő.

b) Egy-egy tanító vezetése alatt levő osztott, akár osztatlan 6 osztályú iskola évváró vizsgája 2 óránál tovább nem tarthat.

II. Kötelességei:

a) Tanítványainak erkölcsi, testi és szellemi nevelését és oktatását a legújabb szabályrendelet, szolgálati szabályzat és az egyházkerületi tanterv értelmében vezeti.

b) Tanóráit pontosan megtartja.

c) A rendtartási könyveket vezeti s megőrzi.

d) Tanítványaival szeretettel bánik, azokat egymás iránti gyöngéd s a felnőttek iránti tiszteletteljes magaviseletre szoktatja, a vallásos érzületet bennök ápolja s fejleszti, a IV—VI. osztályok tanítványait ünnep- és vasárnapokon a templomba kíséri s ott rájuk felügyel, végre tanítványainak gyöngéit, rossz szokásait, hibáit javíttatja.

e) A tanítótestületi gyűléseken pontosan résztvesz.

f) A leltár mellett kezelt tanszerekről s iskolai bútorokról felelős.

g) Végre, ha osztályában gyanus beteg gyermek lenne, azt hazaküldi s erről az igazgató útján az orvost értesíti.

A tanítói szolgálat és állás védelme.

8. §. A ref. elemi népiskolák tanítói köztisztviselők. Ebből következik, hogy személyükre és hivatali működésükre nézve a köztisztviselőket általában illető közjogi, magánjogi és büntetőjogi törvényes rendelkezések irányadók és adott esetekben alkalmazandók. (1907. XXVIII. t.-c. 1. §.)

Ezek szerint a tanító minden hivatalos cselekvénye hatósági védelem alatt áll, tehát a tanítói szolgálat törvényes menete ellen irányuló minden cselekvény büntetendő. Így nevezetesen:

9. §. Tanítási idő alatt az erre szolgáló hivatalos helyiségbe az illetékes iskolai hatósági személyeken kívül senkinek belépnie nem szabad.

10. §. Hatóság elleni sértést követ el:

a) Aki a tanítási idő alatt az iskolai hatóság engedélye nélkül a tanítás helyiségébe lép s a tanító figyelmeztetésére azt azonnal el nem hagyja.

b) Aki akár a tanítás helyiségében, akár azon kívül mások által hallhatólag a tanító, vagy az iskola ellen illetlen vagy sértő kifejezéseket használ.

c) Aki bár az iskolán kívül, de nyilvánosan a tanító hivatalos ténykedését becsmérő nyilatkozatot tesz.

d) Aki a tanítót bármely hivatalos cselekményeért veszélyes vagy sértő fenyegetéssel illeti.

11. §. Hatóság elleni erőszakot követ el:

a) Aki a tanítót bármely hivatalos ténykedésében erővel megakadályozza:

b) aki a tanító bármely hivatalos intézkedését erővel megváltoztatja;

c) aki a tanítót hivatalos működése közben, vagy azon kívül, de hivatalos cselekményeért szitokkal illeti, tetteleg bántalmazza, vagy a tetteleges bántalmazást megkísérli;

d) aki a hivatalos helyiségből akár tanítás alatt, akár azon kívül a tanító akarata ellenére tanulót elvisz.

12. §. A tanítói állást betöltő egyének, midőn az 1910. évben kiadott szabályrendeletben megszabott bármely munkakört végzik, a tanítói állással járó kötelességeket teljesítik, vagy jogukat gyakorolják, hivatalos szolgálatban vannak s ily szolgálatuk közben köztisztviselőknek tekintetnek.

13. §. A tanító hivatalos szolgálatot csak az arra kijelölt hivatalos helyen s csak az arra megállapított időben teljesíti.

14. §. Több tanítóval bíró iskolánál a testület valamely tagján az előbbi §§-okban említett bármely sérelem esetében az igazgató azonnal rendkívüli értekezletre hívja össze a testületet s ez az esetről jegyzőkönyvet vesz fel, s azt az iskolaszéki elnökhöz megfelelő eljárás, illetve jogorvoslat végett átteszi. Iskolaszéki elnök a jegyzőkönyv átvétele után három nap alatt a szerint, amint az ügy elintézése a politikai, vagy egyházi hatóság hatáskörébe tartozik, illetékes helyen a panasz feljelentését megtenni köteles.

Egy tanítóval bíró iskolánál az iskolaszéki elnök a tanító, szó- vagy írásbeli jelentésére szintén ekképen jár el.

15. §. Ha a panasz felsőbb iskolai hatósági személy ellen irányul, a testület a panaszfeljelentést az illető iskolahatósági személy, közvetlen felsőbb hatóságánál teszi meg.

16. §. Nem szabad a tanítás eredményére sem az osztály előtt, sem nyilvános vizsgák alkalmával elítélő, rosszaló véleményt nyilvánítani. Általában bármely iskolahatósági személy a tanító munkájában netalán észrevett hiányok, szabálytalanságok, helytelenségek miatt legfeljebb kifogást, bizalmas figyelmeztetést tehet; de csupán a tanítás helyiségén kívül levő hivatalos helyiségekben (irodában vagy tanácsteremben). — Az ilyen kifogások tárgyában történt hivatalos érintkezés lefolyása a hivatali titkok sorába tartozik, melynek megszegése fegyelmi vétséget képez.

17. §. Minden tanító életfogytiglan választatván, tanítói állásától bárkit is csak az illetékes bíróság által hozott jogerős ítélet foszthat meg.

Ebből kifolyólag felsőbb hatóságilag üldözendő hivatalos hatalommal való visszaélést követ el mindazon iskola fentartó, ellenőrző hatóság, testület, vagy személy, aki magántekinteteből, hatalmaskodásból vagy bármiféle személyi indokból a tanító munkálkodását következetesen zavarja, ellene hajsztát indít, hogy elkeserítse, hibák elkövetésébe kergesse s így okot kovácsoljon a büntethetőségre, esetleg az állásból való kiűzésre.

18. §. A tanítók magán életében elkövetett bármely cselekedet csak annyiban tartozik hivatalos intézkedés körébe, amennyiben arra nézve egyházi vagy világi törvényekben rendelkezés foglaltatik. Más

viszonylatban a tanítók magánéletébe az iskolai hatóságok semmi szín alatt be nem avatkozhatnak.

19. §. A tanító mindazon honpolgári jogokat, melyeket alkotmányunk a polgárok összeségének biztosít, szabadon gyakorolhatja. Mindazon hatóság, vagy hatósági közeg, mely a tanítót politikai jogának gyakorlásában gátolja, vagy gátolni merészeli, e célból káros következményekkel fenyegeti: hivatalos hatalommal való visszaélést követ el, s amennyiben egyházi hatóságok alatt áll, magán feljelentésre is fegyelmi úton felelősségre vonandó és büntetendő.

17. A felsőábrányi egyház jóváhagyás végett felterjeszti új temetőhely iránti amaz intézkedését — mivel a régi temető betelt s az új megszerzésére egyházmegye által útasított — mely szerint a lelkész használatában és élvezetében levő, a régi temetőhöz közeli egy magyar holdnyi 1200 □-öl területből kíván 600 □-ölet új temető céljára kihalítani, ezért a lelkésznek 20 korona évi kártérítést allapít meg, mint a jelenben Felsőábrányon megfelelő területért fizetni szokott bérleti értéket.

Egyházmegyei közgyűlés, mivel a felsőábrányi lelkészi földnek más célra való felhasználásáról van szó, a lelkészi állás pedig most van betöltés alatt, e kérdést mindaddig függőben hagyja, amíg az új lelkész beleegyező nyilatkozata is csatolható lesz e felterjesztéshez.

18. Olvastatott a Sajókeresztúrba delegált küldöttség ama jelentése, hogy ebbeli megbízatásában mindeddig el nem járhatott és kéri a közgyűlést, hogy megbízatásának elvégzéséhez a jövő tavaszi közgyűlésig haladékot adni méltóztassék.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a kért haladékot megadja.

19. A tiszavalki egyház legközelebbi közgyűlésünk 16. számú határozatában foglalt felhívásnak, hogy a négyesi fiók-egyház temetője ügyében adja be a szükséges felvilágosítást, eleget tett.

Közgyűlésünk a beterjesztett jelentést s a mostani haszonélvező által irt és szintén csatolt levelet véleményezés végett egyházmegyei ügyészünkhöz teszi át.

20. Az újlőrinczfalvai egyház birtokrendezése ügyében jelenti esperes, hogy remélhetőnek látszik a szatmári r. k. püspöki uradalommal való békés megegyezés. Kéri azért annak továbbra is függőben való hagyását, míg az egyezkedés meg nem történik, amikor is majd egyh. m. ügyészünk javaslatát előterjeszti.

Közgyűlés a jelentést tudomásul veszi és a javaslat értelmében határoz.

21. Az egyházmegye Missiói bizottsága beterjeszti az általa felvett következő jegyzőkönyvet:

Jegyzőkönyv

az alsóborsodi ref. egyházmegye missiói-bizottságának Borsodgeszten 1912. év szeptember hó 2-ik napján tartott gyűléséből.

1. p. Dr. Tüdös István elnök üdvözölvén a bizottság tagjait a gyűlést megnyitja.

2. p. Elnök bemutatja az egeri misszióról szóló s Tóth István által készített s benyújtott jelentést, amelynek mellékletei: 1. az utazási napló, láttamozva a községi előljáróság, illetőleg az egercsehi közsénbánya r.-t. igazgatósága által, 2. a táblás kimutatás, 3. a központi egyház nyomtatott kimutatása az 1911-ik év bevételéről, 4. e. l. jegyzőkönyv. Kéri a bizottságot a jelentés és a melléklet átvizsgálása nyomán a megfelelő felterjesztés megtételére az e. m. közgyűléshez.

Bizottság a jelentés felolvasása s a mellékletek részletes megvizsgálása után a következő felterjesztésben állapodik meg az egeri misszió 1911-ik évi állapotára vonatkozólag, felterjesztésének elfogadását kérve az egyházmegyei közgyűléstől:

Tóth István missziói lelkész az elmúlt 1911-ik évben is buzgó, hűséges és lelkiismeretes munkásságot fejtett ki mind a központ, mind a kör gondozásában. A körben járt május 13-ikán, június 18-án, július 16-án és augusztus 25-én, az első alkalommal 5, a második alkalommal 1, a harmadik alkalommal 7 és a negyedik alkalommal 3 helyen jelenvén meg s minden alkalommal elvégezve a reá váró teendőket, Recskén temetést és esketést végezve, mindenhol vagy bibliát, vagy énekes könyvet, vagy vallástant, vagy egyéb vallásos olvasmányokat osztva ki. Kiosztott pedig: bibliát 8 darabot, énekeskönyvet 16 darabot, kátét 7 darabot s egyéb vallásos olvasmányt 49 darabot, pénzértékben ezek 20 korona 58 fillért képviseltek, míg a fuvarkötség 70 koronát s így az összes költség 90 korona 58 fillér.

A központban a templom-építési-alapra való gyűjtés volt kiváló gond és munka tárgya s ez az alap 1911 végén 67988 korona 10 fillér volt. — Szomorú tapasztalat, hogy a gyűjtésnek nem mutatkozott várt eredménye.

Vallástanítással a lelkész, segéd-lelkész s az énekvezér, aki áll. elemi iskolai tanító, foglalkoztak heti 31 órán 204 protestáns tanulót tanítva a 9 különböző iskolában. — A katona-ujoncokat külön részesítették 8 heti vallásos oktatásban s az összes protestáns katonák minden 3-ik vasárnapon istentiszteletre vezényeltettek ki.

A konfirmálandókat ünnepélyes hitvallással erősítették meg hitőkben, számszerint 18-at.

Minden vasárnap tartottak istentiszteletet a raboknak, az úri szentvacsorát is kiszolgáltatta számokra.

Kereszteltek; 9 fiút, 13 lányt. Összesen: 22.

Temettek: 27 fit, 11 nőt. Összesen: 38.

Eskettek: 19 vegyes párt.

Konfirmált: fi 14, leány 4. Összesen 18.

Áttért: fi 2.

Kitért: fi 2, nő 6. Összesen 8.

Reversalis köttetett javunkra 5.

Reversalis köttetett kárunkra: 7.

Vagyoni állapot:	Bevétel . . .	5114	kor.	87	fill.
	Kiadás . . .	4399	"	18	"
	Maradvány . . .	715	"	69	"
	Tőkepénz . . .	1000	"	—	"
	Alapítvány . . .	860	"	—	"
	Alap . . .	67988	"	10	"
	Adósság . . .	38728	"	15	"

Mindezek alapján bizottság tisztelettel ajánlja Tóth István egri missziói lelkész jelentésének elfogadását s őt buzgóságáért, lelkiismeretességeért elismerésben kívánja részesíteni.

K. m. f.

Gaál Ferenc,
előadó.

Dr. Tüdös István,
elnök.

Közgyűlés a beterjesztett jegyzőkönyvet tudomásul veszi és a bizottság javaslata alapján Tóth István egri missziói lelkész jelentését elfogadja s eddigi buzgó, lelkiismeretes munkásságáért elismerését nyilvánítja; a jelentést és mellékleteit pedig a főtiszt. kerületi gyűlés útján, a konventre felterjeszti.

22. Olvasatott a lelkészértekezlet 1912. június 3-án Miskolczon tartott ülése jegyzőkönyve 3-ik pontja, amely szerint az értekezleti gyűlésen boldog emlékű halottaink felett és pedig: Vattay István volt alsózsoltcai lelkész felett Tóth Béla, Fodor Bertalan igrizsi-i lelkész felett Takács Mihály, Tokaji Nagy Lajos lelkész felett Szabó András, Simon János mezőkeresztesi lelkész felett Halászi József lelkészek tartottak emlékbeszédeket.

Tudomásul vétetik.

23. Ugyanazon jegyzőkönyv 4-ik pontja a vasárnapi és ünnepi munkaszünet megvalósítása tárgyában intéz felterjesztést az egyházmegye elé. A lelkész értekezlet határozati javaslata s dr. Lipcsey Péter egri ref. főgondnok indítványa folytán egyh. megyei közgyűlés a következő határozatot hozza:

Évről-évre mind szomorúbban-szomorúbban tapasztalván, hogy a szellemi munkások s ezek között különösen a városi, községi és állami tisztviselők, vármegyei hivatalnokok s alkalmazottak úgy vasárnap, mint ünnepnapokon a munkaszünetről szóló törvény egyoldalúsága következtében — mivel az csak az ipari munkásokról szól — hivatalban tartoznak lenni, így a templomot nem látogathatják, holott pedig a nevezett szellemi munkásoknak valláserkölcsi szükségletök kielégítésére multhatatlanul szükségük van, a miről világosan tanúskodik az általok mindenkor hangoztatott kérés: a lekipásztor urakat kérjük, hogy indítsák meg a mozgalmat a mi vallási gyakorlatunk érdekében is. Tudjuk azt is, hogy épen műveltebb, értelmesebb társadalmi osztályunk jó példaadásával lehetne az itt-ott alább szállott egyházas, vallásos érzületet s gyakorlatot újra életre hozni, megeleveníteni s erőssé tenni.

Arról is meg vagyunk győződve, hogy a szabad vallás gyakorlatnak nagy elvi jelentősége mellett ott van a mindennapi vonatkozása is, mely szerint a vallásos kultuszt mindenkor gyakorolhassa a magyar hazának minden lakója épen azokon a napokon, amelyek általános keresztyén ünnepnapok.

Mindezeknek alapján a felsőbb egyházi testületek útján oly felterjesztéssel fordul az alsóborsodi egyházmegye a m. kir. kormányhoz, hogy az gondoskodjék az 1891. évi XIII. t.-c.-nek egyoldalúsága megszüntetéséről olyan új t.-c. alkotása által, mely a szellemi munkások munkaszünetére is kiterjedjen, hogy azoknak is megadassék a mód arra, hogy valláserkölcsi szükségleteiket kielégíthessék, s templomba járásukkal jó és követésre méltó példát adhasanak másoknak. Addig is, míg ezen új t.-cikket az országgyűlés megalkothatja, fölkéretik a m. kir. kormány, hogy az összes miniszterek oly rendeletet adjanak ki, mint a vármegyei tisztviselőkre és alkalmazottakra a m. kir. belügyminister kiadott 125000/1902. sz. alatt.

Miután pedig az 1891. XIII. t.-c. 3. §-a a kereskedelmi ministert hatalmazta fel a 3. §. a) és b) pontja értel-

mében bizonyos iparnak a szűnnapokon is szabad üzésének megengedésére, s a minister 28559/1903. sz. rendeletében a korcsmákban bor, sör és pálinka kiszolgáltatásának korlátlan időbeli megengedését a 3. §. a) pontjára alapítja, mert azt a fogyasztó közönség igényei kívánják; de mivel a törvény csak jogos igényekről intézhetnek, világos, hogy ezen rendelettel a minister a 3. §-ban reáruházott felhatalmazást túllépte; fölkéretik tehát ugyanazon felterjesztésben, hogy a rendeletnek a törvény intenciójával ellentétes intézkedését akként változtassa meg, hogy a bor és sörnek a szűnnapokoni kimérését időbelileg, kizárólag a rendes étkezési időre déli 12 órától 2 óráig és délután 8 órától 10 óráig korlátozza, a pálinkának munkaszüneti napon való kimérését pedig tiltsa el, s csak sürgős szükség esetében engedje meg. Továbbá ugyanezen felterjesztésben a pénzügyminister fölkéretik, hogy a dohányárúsokra vonatkozó 64727/1906. sz. rendeletét oda módosítsa, hogy azok csak addig jogosítottak s kötelesek üzletüket nyitva tartani, mint más kereskedők. Az alsóborsodi egyházmegye mindezeket memorandumba foglalja s annak egyházi felsőbbségéhez való felterjesztésén kívül a nagy cél elérésére országos actiót indít s e célból

1. a memorandumot az összes képviselőknek s a sajtó organumainak megküldi;

2. a memorandumot a képviselőházhoz is felterjeszti, s annak benyújtására a valláserkölcös nevelés leghivatottabb harcosát — Gróf Zichy János képviselő urat kéri föl.

3. A mozgalomhoz való csatlakozásra felhívja a cath. clerust, más egyházakat, valamint az állami törvényhatósági s magántisztviselők országos egyesületét és végre az összes törvényhatóságokat a memorandumnak elküldése mellett.

4. Minderről a vasárnapi munkaszünet egyetemes szövetségének sveiczi bizottságát értesíti.

24. Ugyanazon jegyzőkönyv 4-ik pontjával kapcsolatosan felmerült, s az egyházmegye elé terjesztett amaz indítványt, hogy a vásár- és ünnepnapokról hétköznapokra tétessenek át az országos vásárok:

Egyházmegyei közgyűlés — bár tudatában van annak, hogy e tekintetben már több egyházmegye részéről történtek felterjesztések — de mivel a kereskedelemügyi minisztérium részéről rájuk mindeztideig megfelelő intézkedés nem tétetett, elfogadja és ez úton is felkéri egyházi főbb hatóságainkat, hogy ezen, népünket vallásos gyakorlatában gátló körülmény megszüntetésére tegyék meg a szükséges lépéseket az illetékes minisztériumban.

25. Ugyanazon jegyzőkönyv 5. pontja szerint a kitűzött pályamunka érekezett. Ezek közül kettőt jutalomra és pedig az I. számút 30 K., a II. számút 20 K. jutalomra érdemesített az értekezlet. Mindkettőnek szerzője Pósa Péter cserépfalusi lelkész.

Örvendetes tudomásul szolgál.

26. Ugyanazon jegyzőkönyv 9. pontja a baptista felekezet azon országos törvényekkel ellenkező gyakorlata ellen keres orvoslást, mely szerint a baptisták a más egyházakból felekezetükbe belépő egyént beveszik anélkül, hogy az országban törvényesen elismert egyedüli egyházközségük, a budapesti baptista egyházközségi előjáró előtt való személyes megjelenésre köteleznék belépési szándékának kinyilatkoztatására. Nem a hozzájuk átlépett utazik fel a központi baptista előjáróhoz Budapestre, hanem az küld le a vidékre, ahol a kilépési eset történik, felvevő baptista előjárót. E sérelmes eljárás meggátlására annak kimondását kéri: „Minden esetben, valahányszor lelkészeinknek tudomására jut, hogy a baptista központi hitközség valamely hívőnket a baptisták közé felvette, a kérdéses baptistává lett egyént hivassák avagy idéztessék fel lelkészeink a községi előjáróság által a község- vagy városházához, ahol is a megidézett tanúk előtt jelentse ki, hogy volt-e személyesen jelentkezni a budapesti központi hitközségnél vagy nem? Ha nem volt és a központi

baptista lelkész ennek dacára is elküldi a lelkészi hivatalhoz az illető felvételét igazoló jelentését, úgy ezt, mint vallás-sérelmi esetet minden lelkész köteles illetékes helyen bejelenteni“.

Egyházmegyei közgyűlés e javaslatot, mint amely e téren új védelmi eszköznek mutatkozik, elfogadja s a javaslatban foglalt eljárás követésére a lelkészeket és a presbitériumokat utasítja.

27. Ugyanazon jegyzőkönyv 10-ik pontjában beterjesztett, újabb három évre megejtett tisztújítás, amely a régi tisztkart ismét megválasztotta:

Tudomásul vétetik.

28. Ugyanazon jegyzőkönyv 2-ik pontjában foglaltak alapján az értekezletről való elmaradásuk miatt, amit igazolni is elmulasztottak:

Gergely Béla, Gyürek Pál, Ivanics Bertalan, Kóródy Andor, Komjáthy József, Pósa Béla, Szarka Gyula segédlelkészek a szabályok előírta bírságban elmarasztaltatnak.

29. Az átányi egyház presbitériuma megerősítés végett beterjeszti újonnan alkotott szabályrendeletét a temetői rend fentartásáról.

Amennyiben egyházmegyénk jelen közgyűléséből küld ki egy temetői szabályrendeletet készítő bizottságot, az átányi egyházat várakozásra hívja fel addig, amíg az egyházmegye e bizottság munkálata alapján az egész megyére kiterjedő temetői szabályrendeletet alkot.

30. Több lelkész írásban benyújtott amaz indítványára, hogy alkottassék egy, az egyházmegyében kötelező erővel felruházott általános vonatkozású temető-ügyi szabályrendelet s a munkálat megszerkesztésére bizottságot küldjön ki,

egyházmegyénk az általános vonatkozású temetői szabályrendelet készítését kimondja s annak elkészítésére felkéri és kiküldi Bodolay István elnöklete alatt: Deák Gyula,

Szalóczy Pál, Halászy József és Kiss Albert urakat, munkálatuk a jövő tavaszi gyűlésre lévén betérjesztendő.

31. Olvastatott Átány kérvénye, hogy lelkész-lakát újra fedthesse s bádogos készítményekkel is elláthassa. A költségek összege a vállalkozóval kötött szerződés szerint 4000 korona lenne, amely abból az 5200 korona betéti összegből fedeztetnék, amelyet részben erre a célra is gyűjtöttek.

Egyházmegyei közgyűlés Átány építkezési kérését teljesítve, az építkezési engedélyt megadja, utasítván az egyházlátogatóságot, hogy a történt javításokról s újra fedésről győződjék meg s erről jegyzőkönyvében is említést tegyen.

32. Borsodharsány lelkész-lakát újjá akarja építeni, amely már csaknem életveszélyes is a bennlakozókra nézve. Bemutatja az újjáépítési terveket és költségvetést (15,997 korona 98 fillér) s kéri azok megerősítését, valamint az építési engedély megadását.

Egyházmegyei közgyűlésünk a borsodharsányi lelkész-lak újjáépítését maga is sürgősen szükségesnek ítélvén, a bemutatott terveket s költségvetést elfogadja ugyan, de a terveket előbb az államépítészeti hivatal által felülvizsgálhatja s annak megtörténte után az építkezésre az engedélyt megadja.

33. Olvastatik Bükkaranyos kérvénye iskolai s egyéb épületeinek megújítására vonatkozó engedély megadása iránt, az építkezés összege 3470 koronát. tevéni ki.

Egyházmegyei közgyűlésünk a bükkaranyosi egyháznak az épületek javítására engedélyt ad, bevárván azonban az erre vonatkozó rendkívüli adó kivetését tartalmazó kimutatást is.

34. Bükkaranyos templomot és tornyot kíván építeni, hogy méltó helyen imádhassa a gyülekezet az ő kegyelmes Istenét. Bemü-

tatja tervét és költségvetését s azok alapján kéri az engedély megadását.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel fogadja a bükk-aranyosi hívek buzgó és nemes szándékát s annak megvalósítása elé akadályt nem gördít, hanem a költségvetést megerősíti, a tervet az államépítészeti hivatal által történendő elfogadás esetére jóváhagyja s a majdan megkezdendő építéshez az engedélyt megadja.

35. Olvastatik Cserépfalu kérvénye, amelyben kéri megengedni, hogy III-ik iskolát építhessen, a mostani 2 tantermet újjáalakíthassa, a lelkészlakon tanácstermet s magtárt építhessen, egyúttal a tervek és költségvetések jóváhagyását is kérelmezvén.

Egyházmegyei közgyűlésünk örömmel látja, hogy Cserépfalu a már régebb idő óta sürgetett III-ik tantermet, tanító-lakást fel akarja építeni s egyéb szükséges épületek emeléséről is gondoskodni kíván. Azért készséggel teljesíti kérését s az engedélyt megadja az építkezéshez, a költségvetést elfogadja s a terveket is jóváhagyja, illetőleg azok jóváhagyását rábizza az esperesre, amikor az államépítészeti hivatal azokat megerősítette. A költségek fedezésére szolgáló rendkívüli adó kivetésére vonatkozó kimutatást a legközelebbi alkalommal várja be közgyűlésünk.

36. Hejőcsaba az iránt folyamodik, hogy engedély adassék számára II-ik iskolai tanterem, tanítói lakás és torony építésére, kérvén tervének s költségvetésének jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés Hejőcsaba kérését teljesíti, az építési engedélyt megadja, miután a II-ik tanterem és tanítói lakás égetően szükséges, több lévén a tanulók száma 140-nél is, valamint a torony építése is halaszthatatlanná válván már; a költségvetést elfogadja, a tervek jóváhagyását is kimondja, de kikérvén az államépítészeti hivatal megerősítő nyilatkozatát is, hogy az építkezés hibátlanul mehessen végbe.

37. Mályi azt kérelmezi, hogy építési engedély adassék részére temploma olyan rendbehozására, amely hosszabb időre védelmezné meg azt a romlástól és pusztulástól.

Mályi kérelmét egyházmegyei közgyűlésünk teljesíti s a költségvetést jóváhagyja.

38. Sály építkezési engedélyt kér II-ik iskolájának s tanítói lakának emelésére, terveit is, költségvetését is kérvén jóváhagyni.

Egyházmegyénk Sály kérelmét örömmel teljesíti, miután a II-ik iskola építése s beállítása már régi idő óta sürgős szükséglet; a költségvetést jóváhagyja, valamint a tervet is, de ez utóbbira kikérendő az államépítészeti hivatal véleménye s csak azután lesz az építkezés elkezdhető az esperesi hivatal utasítása nyomán.

39. Olvastatott Tiszadorogma kérvénye II-ik iskola és tanítói lak építésének engedélyezéseért s a tervek és költségvetések jóváhagyásáért és megerősítéseért.

Közgyűlés a tiszadorogmai egyház kérését készséggel teljesíti, mert a II-ik tanterem és tanítói lakás felépítése halaszthatatlan teendője a különben igen buzgó és áldozatkész egyháznak. A költségvetés jóváhagyást nyer, valamint a terv is, de ez utóbbi csak az államépítészeti hivatal jóváhagyásától feltételezetten.

40. Az egerlövői egyház a presbitériuma által aláírt orgonista-tanítói díjlevelet megerősítés céljából beterjeszti.

Közgyűlés a díjlevelet jóváhagyja és megerősítés végett az egyházkerülethez felterjeszteni rendeli.

41. Mezőkeresztes beterjeszti 4—4 példányban mind az öt tanítói állásának díjlevelét.

Egyházmegyei közgyűlés az új díjleveleket megerősíti és a főtiszteletű egyházkerületi közgyűlésnek megerősí-

tésre ajánlja. A Demeter József mezőkeresztesi kántortanító által e tárgyban beadott óvása felett pedig napirendre tér.

42. A miskolczi egyház — a vonatkozó presbitériumi és közgyűlési jegyzőkönyvi kivonat becsatolása mellett — bejelenti, hogy 1913. évi január 1-jétől kezdve új egyházi adó-kulcsot kíván életbeléptetni.

Közgyűlés az új adó-kulcs tervezetét helyesli és megerősíti.

43. Apostol Bertalan szirmai lelkész azon vallás-sérelmi ügyet terjeszti egyházmegyei közgyűlésünk elé, hogy gyülekezetének — ki nem tért — két tagját, Fodor István miskolczi és Varga Sándor diósgyőri lakosok, baptista szertartással temették el. Kéri ez ügyben a megtorló intézkedést.

Egyházmegyei közgyűlés, e vallás elleni kihágást, mint vallás-sérelmi ügyet, a főtiszt. és mélt. konventhez terjeszti fel, további eljárás végett, az eltemetést igazoló nyilatkozatokkal együtt, a kerületi gyűlés útján.

44. A tiszavalki egyház — tekintettel arra a tűzkatasztrófára, amely őket a közelmúltban sújtotta s amiről az esperesi jelentés is megemlékezett — arra kéri a közgyűlést, hogy anyagi viszonyaik javítása érdekében *a)* a kamatfizetésnek 1—2 évvel való elhalasztását, *b)* a késedelmi kamat elengedését és *c)* az egyházmegyei „Segély-alap”-ból némi pénzbeli segítséget nyújtani méltóztassék.

Közgyűlés a tiszavalki egyház mindhárom rendbeli kérelmét teljesíti, teljesen átérezvén az őket ért elemi csapás súlyos és szomorú következéseit. A segély-alapból való támogatás azonban csak a jövő évben fog eszközöltetni.

45. Olvastatott az esperesi hivatal jelentése arról, hogy az újlőrinczfalvi egyház lelkész-tanítói állása megszűnván, mind a

lelkészi, mind a tanítói állás külön szerveztetett s mindkettő részére az államsegély kiutaltatott.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentést örömmel veszi tudomásul s a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez is felterjeszti az újlőrinczfalvai egyház lelkészi és tanítói állásának külön szervezéséről szóló e jegyzőkönyvi pontot.

46. Újlőrinczfalva beterjeszti egyfelől lelkészi, másfelől pedig kántor-tanítói díjlevelét.

Tekintetbe véve azt, hogy míg az 1897. évben megerősített díjlevel a lelkésztanítói állást egy személyben betöltő egyénre vonatkozott, addig most e teendők két egyén között osztatnak meg; tekintettel továbbá arra, hogy e két új díjlevelnek tételei és kikötései a régivel szemben nem tartalmaznak sérelmes, avagy anyagilag hátrányos intézkedést, közgyűlés azokat jóváhagyólag tudomásul veszi és az egyházkerülethez megerősítésre felterjeszteni határozza.

47. Az újlőrinczfalvi egyház jelenti, hogy Varga Gáspár újlőrinczfalvi lakostól évekkel ezelőtt 300 □-öl telket vásárolt. E telekből azonban 8 □-öl, amelyen Varga Gáspár házának egy része fekszik, Varga Gáspár használatában maradt az egyház tudtán kívül. A jelenben megejtett mérések kiderítvén e 8 □-öl telek át nem adását, az egyház szóbeli szerződés alapján Varga Gáspár részéről kárpótoltatott 16 koronával az át nem vett területért. Ezt a kárpótlást az egyház elfogadta s most kéri ennek megerősítését.

Egyházmegyei közgyűlés a szóbeli szerződés alapján történt kárpótlást, mivel az egyházközség azt jóváhagyta, a maga részéről is jóváhagyja s a főtiszt. egyházkerületi közgyűlésnek helybenhagyásra ajánlja.

48. Az újlőrinczfalvai egyház kéri, hogy új iskolája s a tanítói

lakás építésére szükséges 7000 korona kölcsönt vehessen fel az egyházkerületi pénztárból.

Miután a kölcsön felvételéhez, a beterjesztett jegyzőkönyvi kivonatok szerint, úgy a presbitérium, mint az egyházi közgyűlés is hozzájárult, illetve azt elhatározta, egyházmegyei közgyűlés a kért 7000 korona kölcsön felvételét jóváhagyja és ezt a főtiszt. kerületi gyűléshez engedélyezés végett felterjeszti.

49. Olvastatik az esperesi hivatalnak jelentése, amelyben — egy előbbi hivatalos ígéret beváltásaképpen — az újlőrinczfalvai egyház részére, 1912. évre, az egyházmegyei segélyalapból 300 korona segély adását javasolja.

Közgyűlés az újlőrinczfalvai egyház részére a kért 300 korona segélyt megszavazza.

50. Gecse Albert újlőrinczfalvai és Tóth Béla miskolczi lelkészek azon több helyt divó mulasztások meggátlására, hogy az Egyh. Törv. III. t.-c. 24. §-ának rendelkezése ellenére az egyházak nem gondoskodnak kellő szigorral a hivatalnokok fizetésének október 31-ig meghatározott beszédéséről: indítványozzák, hogy „a természetben fizetendő párbér hátralékok értékében előálló nagy áringadozások miatt is, köteleztessenek a presbitériumok minden év november hó 1-én túl, a párbér hátralékokat, az akkori terményárakhoz alkalmazkodva, pénzértékre átváltoztatni s a tartozások ez idő után, mint készpénz hátralékok kezeltesse és hajtassanak be“.

Az indítványt egyházmegyei közgyűlés elfogadja s fegyelmi eljárás terhe alatt meghagyja minden presbitériumnak az egyházi törvényhez (III. t.-c. 24. §.) való alkalmazkodást, vagyis azt, hogy október 31-ike után, az addig be nem fizetett tartozások, mint hátralékok hajtassanak be. Egyszersmind azt is elrendeli, hogy az október 31-ike után hátralékban maradt párbérnek, egyházi és iskolai tartozásnak pénzértékét minden év november 1-től

10-ig állapítsák meg a presbitériumok. A megállapított pénzürtéket a hátralékosok kötelesek megfizetni, a természetbeni fizetésnek a megállapítás után többé nem lévén helye. E határozat végrehajtásának ellenőrzésére pedig felhivatnak a mindenkori egyházlatogató küldöttségek.

51. Egyházmegyei közgyűlés több lelkész írásban beadott indítványára

egyházmegyei építkezési szabályrendelet készítését elhatározza s annak összeállítására felkéri és kiküldi Horváth Bertalan elnöklete alatt: Csiszár Béla, Sólyom Lajos, Kovács Károly és Maklári Papp Ernő lelkészeket; a bizottság munkálatát a tavaszi közgyűlésre köteles beadni.

52. Olvastatott Tóth Béla miskolczi, Szabó András mezőkeresztesi és Szabó József mezőnagy Mihályi lelkészek közös indítványa, amelyben arra kéri a közgyűlést, hogy egyházi törvényeink revíziójára vonatkozó munkálatok elvégzését egyházmegyénk kebelében sürgősen elrendelni méltóztassék, hogy az e végből kiküldendő bizottságok munkálatai a tavaszi közgyűlés elé legyenek terjeszthetők.

Közgyűlés a javaslatot elfogadja s kiküldi a következő bizottságokat:

I. t.-c.: Kérészy Barna elnök, Gaál Ferenc, Diószeghy Mihály, Gecse Albert és Dr. Kérészy Barna.

II. t.-c.: Bodolay István elnök, Szalóczy Pál, Halászy József, Ando Lajos és Deák Gyula.

III. t.-c.: Tóth Béla elnök, Bogdányi József, Farkas István, Román Ernő és Huszthy Béla.

IV. t.-c.: Horváth Bertalan elnök, Kovács Károly és Csiszár Béla.

V. t.-c.: id. Sólyom Gyula elnök, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Kérészy Barna, Dr. Molnár Gyula és Sólyom Lajos.

VI. t.-c.: Halászy József elnök, Fogarassy Jenő, Csorba György, Baksa Lajos, Csiky Béla, Putnoky István, Tóth Béla és Huszthy Béla.

VII. t.-c.: Szalóczy Pál elnök, Szabó András, Szabó József, Kiss Albert és Bottlik István.

VIII. t.-c.: Bónis Bertalan elnök, Dr. Kusza Béla, Molnár Gyula és Bodnár Béla.

IX. t.-c.: Huszthy Béla elnök, Apostol Bertalan, Gombos Imre, Fekete Gyula és Nagy Lajos.

Az itt felsorolt bizottságok elnökei utasítatnak, hogy kebelükből egy-egy előadót jelöljenek ki. Az egyes bizottságok jelentései, illetve javaslatai az esperesi hivatalhoz *1913 március 1-ig* okvetlenül betérjesztendőek, minek megtörténte után esperes a tisztviselői és tanácsbírói kart — még a tavaszi közgyűlés előtt — a bizottsági munkálatok átvizsgálása végett, egybe fogja hívni. A bizottsági munkálatok, kinyomatva, minden lelkésznek, tanítónak és minden érdeklődő világi egyénnek meg fognak küldetni. A munkálatok felett a tavaszi egyházmegyei közgyűlés fog dönteni s az egyházmegye hozandó határozata az egyház kerületeh fog felterjesztetni.

53. Közalapi tőkeamat segélyért folyamodtak a következő egyházak:

1. Újlőrinczfalva kér	8000	koronát.
2. Tiszadorogma	4000	„
3. Sály	16000	„
4. Hejőcsaba	10000	„
5. Borsodharsány	12000	„
6. Mályi	2000	„
7. Sajókeresztúr	2000	„
8. Bükkaranyos	10000	„
9. Tibolddaróc	14000	„
10. Cserépfalu	10000	„
Összesen kérnek	88000	koronát.

Egyházmegyei közgyűlésünk a kért segélyösszegekre vonatkozólag, azoknak ajánlása mellett, az osztályba sorozást a következőleg eszközli:

I-ső sorban ajánlja:

1. Újlőrinczfalvát, mint amely új iskolát s tanítói lakot építtetett, csekély népességű s áldozatkészségével tündöklik, hogy az egyházat a nagy katolikus tengerben fentartsa.

2. Tiszadorogmát, amelynek II-ik iskolára és tanítói lakásra égető szüksége van.

3. Sályt, amely II-ik iskolát és tanítói lakot hatósági rendelethez köteles építeni, amelyre a róm. kath. egyházzal való versenye folytán is kényszerítve van s összes egyházi épületeit javítani kénytelen.

4. Hejőcsabát, ahol a II-ik iskola és tanítói lakra mulhatatlanul szükség van s a torony építése is halaszt-hatatlan.

5. Tibolddaróczot, ahol az anyásítás megtörténéséhez a lelkész-lak megvételére a legalkalmasabb időpont mutatkozik.

6. Borsodharsányt, amelynek lelkész-laka még a 18-ik században épült s csaknem életveszélyes lett.

II-od sorban ajánlja:

1. Mályit, amelynek temploma mulhatatlanul javítandó, különben hatósági bezárás alá kerül.

2. Sajókeresztúrt, adósság törlesztésre, hogy megkezdhesse a fejlődést, amelyre szüksége van.

3. Bükkaranyost templom- s torony-építés címén, mivel olyan romladozó állapotba jutott a templom, bár néhány évvel ezelőtt javított, hogy az állapota tarthatatlan, a torony-építés pedig régóta szándéka.

4. Cserépfalut, amely III-ik iskola és tanítói lak építésére hatósági rendelet folytán van kötelezve.

54. Közalapi, egyszer s mindenkorai segílyt kérnek a következő egyházak:

1. Bükkaranyos	1600	koronát.
2. Tiszavalk	1200	"
3. Mályi	1200	"

4. Hejőszalonta	380	koronát.
5. Kisgyőr	1000	"
Összesen	5380	koronát.

Egyházmegyei közgyűlésünk indokolt ajánlatai a következők:

1. Mályi 1200 koronára, mert a legszegényebb gyülekezet, amelynek egyházi épületei elhagyatottak s a templom csaknem hatósági bezárás előtt áll, azért a segélyre sürgős szükség van.

2. Tiszavalk 1000 koronára, tetemes összegű építkezési kiadásainak fedezetlen része törlesztésére, ajánlatik az 1000 korona segélyre.

3. Kisgyőr két iskolát, egy tanítói lakot építvén s a paróchiát is javítván, a tetemes költségből fedezetlenül maradt összeg egyrészének fedezésére szolgálna az összeg: 1000 korona.

4. Bükkaranyos 600 koronára, mivel mind lelkész-laka, mind iskolája és tanítói laka halaszthatatlanul várják a javítást s a költségek egyrészének fedezésére van szükség a segélyre.

5. Hejőszalonta 380 koronára; a kevés számú gyülekezet áldozatkészsége nem lévén elég az építkezési kiadások fedezésére, a felmaradt 380 korona ideiglenes kölcsönből fedezettett s ennek törlesztése igen kívánatos, hogy kamatot ne fizessen az egyház.

Az összes ajánlott segélyösszeg 4180 korona.

55. Egyházmegyei pénztárunk betérjeszti a lelkészi nyugdíj-intézeti járulékoknak 1912. évre érvényes kimutatását.

Közgyűlés a kimutatást tudomásul veszi s annak a jegyzőkönyvben való kinyomatását elrendeli.

56. Olvastatott az 1912. évi közalapi járulékról és egyházmegyei segély-alapról, továbbá az agenciális perselypénzről, a virág-

vasárnapi, október 13-iki, a szentháromságvasárnapi perselypénzekről és a kishirdetési díjakról szóló kimutatás.

Közgyűlés a kimutatást tudomásul veszi s a jegyzőkönyvben mellékletül kinyomatni rendeli.

57. Fekete István, Igaz József és Kőszeghy Gábor segédlelkészek, beterjesztett első lelkész képesítési bizonyítványaik alapján, kérelmezik egyházmegyénkbe a bekebeleztetést.

Közgyűlés folyamodók kérelmét teljesíti s őket egyházmegyénk segédlelkészei közé bekebelezi.

58. Egyházmegyénkhez segélyezésért folyamodnak: Somodi János lelkész, özv. Tóth Károlyné, Molnár-árvák és Hegedűs Tamás tanító.

A segélykérvények elbírálás végett az egyházmegyei segélyosztó bizottsághoz tételnek át.

59. Az egyházlátogató küldöttségekbe elnökség a következők kiküldését hozza javaslatba: az ónodi járásban: Dr. Tüdös István, Szabó András, a mezőcsáti járásban: Bodolay István, Ferenczi Dániel, a miskolci járásban: Szalóczy Pál, Pósa Péter, a cserépi járásban: Halászy József, Kiss Albert, a hevesi járásban: Tóth Béla, Szabó József.

Közgyűlés a javaslatához változtatás nélkül hozzájárul.

60. A miskolci egyház presbitériuma beterjeszti a III-ik lelkészi állás időközi jövedelméről szóló számadását, mely szerint a jövedelemből a szükösi tárat 2100 korona illeti. Kéri egyházmegyétől a számadás jóváhagyását s annak megengedését, hogy az egyház pénztára 1912. év november havában fizethesse be a 2100 koronát a szükösi tárba, mivel nagyobb bevételei akkor lesznek az egyháznak.

Egyházmegyei közgyűlés a miskolci egyháznak a III-ik lelkészi állás időközi jövedelméről szóló elszámolását

jóváhagyja s azt megerősítés végett azzal a kérelemmel terjeszti fel a főtiszt. egyházkerületi közgyűléshez, miszerint a miskolczi egyháznak indokainál fogva haladékosan adni méltóztassék a 2100 koronának a szükösi tárba november havában történő befizetésére.

61. Kistokaji egyház a kántortanítóra vonatkozó díjlevelet betérjeszti.

A díjlevelet közgyűlés — amennyiben az 1897. évi-vel szemben apadás vagy sérelem nem mutatkozik — jóváhagyólag tudomásul veszi és az egyházkerülethez megerősítésre felterjeszteni rendeli.

62. Mályi, Bükkaranyos, Hejőszalonta egyházközségek a Gusztáv Adolf alapítványi ev. egyesületi segélyért folyamodnak, tekintettel többféle szükségükre és szegénységükre.

Egyházmegyei közgyűlés folyamodók közül a mályii leányegyház ajánlja a segélyezésre, minthogy összedőléssel fenyegető kisdud templomát sem képes önjerejéből felépíteni.

63. A jegyzőkönyvi pontok az esperes elnökle mellett, 1912 szeptember 5-én Miskolczon tartott bizottsági gyűlésen felolvasatván, hitelesítették.

Bírósági ügyek.

I.

Az alsóborsodi ref. egyházmegye időszaki tanácsának, mint közigazgatási bíróságnak 1912. évi július hó 1-én Miskolczon tartott üléséből felvett

jegyzőkönyve.

Tárgy: A felsőábrányi 1912. évi március hó 17-én meghívással betöltött lelkészválasztási ügy.

Jelen voltak: Dr. Tüdös István esperes és Báró Vay Elemér egyházmegyei gondnok, mint elnökök, Sólyom Gyula egyházi, Bónis Bertalan és Dr. Kérészy Barna világi tanácsbírák, mint szavazó bírák. Tóth István, mint előadó és jegyző.

Az érdekeltek részéről jelen voltak: Gergely Béla meghívott lelkész, Gönczy Bertalan, Menyhárt András, Novák Sándor, Novák István és Horváth István felsőábrányi lakosok.

Elnökség a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki. Megállapítja, hogy illetékességi és érdekeltégi kifogás senki részéről sem jelentetett be ellene.

Elnöklő esperes a tárgyalást, az ügy megnevezésével, megnyitván, Tóth István előadó, elnöki felhívásra, az ügyet alábbiakban ismerteti:

A felsőábrányi ref. egyház presbitériuma 1912. évi február 23-án tartott ülésében a megüresedett lelkészi állásra szavazattöbbséggel Gergely Béla hejőbábai h.-lelkészt nevezte meg meghívandónak.

Az egyházmegyei küldöttség 1912. évi március 17-én Felsőábrányban megjelent, 10 választó kívánságára elrendelte a szavazást, amikor is kitűnt, hogy a leadott 113 érvényes szavazatból 57 szavazat esett Gergely Bélára, miért is őt az egyházmegyei kiküldöttség egy szavazattöbbséggel felsőábrányi megválasztott lelkésznek jelentette ki.

Ezen választás ellen Novák Sándor gondnok és 48 társa panaszt emelt, panaszírában a választás megsemmisítését kérte azért, mert Gergely Béla érdekében az egyh. törv. II. t.-c. 44. §. f) pontjában foglalt szabálytalanságok közül az itatást, anyagi haszon kilátásba helyezését és a fenyegetés által való elijesztést vették alkalmazásba Gergely Béla párthívei.

Ezen panasz tárgyában az egyházmegyei ügyészi vélemény, Gergely Béla védőirata, a vizsgálati jegyzőkönyv, a felsőábrányi hívek pro és kontra beadványainak ismertetése, beható tárgyalása és a bírósági ülésben jelenvolt érdekelt felek meghallgatása után az alsóborsodi egyházmegye időszaki tanácsa, mint közigazgatási bíróság, zárt ülésben, szótöbbséggel a következőleg

ítélt:

A felsőábrányi 1912. évi március hó 17-én meghívás útján, szabályszerűen végbement lelkészválasztást megerősíti, Novák Sándor

gondnokot és panaszos társait a felmerült 47 korona 60 fillér költségek fizetésében elmarasztalja. A Gyürek Pál s.-lelkész ellen emelt panaszra nézve a bíróság ítéletet hozni nem látta szükségesnek.

Indokok :

Meg kellett erősíteni a lelkészválasztást azért, mert az szabályszerűleg, a törvények teljes betartásával ment végbe, mert a vizsgálati jegyzőkönyvből, az érdekelteknek a bírósági ülésen elhangzott vallomásaiból minden kétséget kizárólag nem lehetett megállapítani, hogy a panaszosok által felhozott vádak tényleg elkövetettek, még kevésbé azt, hogy azok Gergely Béla megválasztására olyan lényeges befolyást gyakoroltak volna, hogy e címen G. B. megválasztása megsemmisíthető lett volna; mert magok a panaszlottak követtek el mindent Gergely Béla meghívásának a meghíúsítására, annyira, hogy a választás napján attól sem riadtak vissza, hogy hamis sürgöny útján vonjanak el két szavazót a szavazás napján Gergely Béla párthivei közül. A Gyürek Pál s.-lelkész elleni vádat el kellett ejteni azért, mert az időközben visszavonatot.

Ezen ítélet nyílt ülésben a felek előtt kihirdettetett. A felek nyilatkozattételre felhivattak, Gergely Béla és Menyhárt András kijelentették, mint panaszlottak, hogy az ítéletben megnyugosznak, Novák Sándor és panaszos társai nem nyilatkoztak.

K. m. f.

Dr. Tüdős István,
a bíróság egyházi elnöke.

Báró Vay Elemér,
a bíróság világi elnöke.

Tóth István,
előadó és jegyző.

II.

Időszaki tanács megalakítása.

Az egyházmegyei bíróság az időszaki tanácsot az 1913-ik évre a következőkép alakítja meg. Az egyházmegyei elnökség mellett, tagok: Tóth Béla, Dr. Kérészy Barna és Húszthy Béla. Póttagok: id. Sólyom Gyula, Szalóczy Pál és Bónis Bertalan tanácsbírák.

A jegyzőkönyvi pontokat jegyezték : Gaál Ferenc lelkeszi főjegyző: 1—12., 19—21., 41., 43., 45., 48., 50., 55., 57., 60., 62., 63. Bir. 2.

Tóth Istvan lelkeszi aljegyző: 13—17., 22—39., 47., 51., 53., 54., 58. Bir. 1.

Puky László tb. jegyző: 18., 40., 42., 44., 46., 49., 52., 56., 59., 61.

**Kimutatás a közalapi, segélyalapi
és perselypénz kötelezettségekről.**

Sorszám	Egyházak nevei	Közalap		E. m. segélyalap		Agentiális persely		Kishirdetés		Virágvas. p.		Szent-hár.p.		Október ú. v. p.	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
1	Alsószolca	85	36	9	—	9	—	6	—	3	—	1	—	2	—
2	Ároktő	84	72	11	—	11	—	5	—	3	—	1	—	2	—
3	Átány	184	—	23	—	23	—	10	—	4	—	1	—	2	—
4	Borsodgeszt	54	88	7	—	7	—	1	—	2	—	1	—	1	—
5	Borsodharsány	52	—	6	—	6	—	1	—	2	—	1	—	1	—
6	Böcs	136	40	17	—	17	—	6	—	3	—	1	—	2	—
7	Bükkaranyos	50	64	6	—	6	—	1	—	2	—	1	—	1	—
8	Bükkzsércz	62	24	8	—	8	—	1	—	2	—	1	—	1	—
9	Cserépfalu	154	24	19	—	19	—	6	—	4	—	1	—	2	—
10	Diósgyőr	162	16	20	—	20	—	6	—	4	—	1	—	2	—
11	Eger	58	64	7	—	7	—	1	—	2	—	2	—	2	—
12	Egerlövő	92	80	12	—	12	—	5	—	3	—	1	—	2	—
13	Emőd	75	36	9	—	9	—	2	—	2	—	1	—	1	—
14	Felsőábrány	32	64	4	—	4	—	1	—	1	—	1	—	1	—
15	Gelej	96	56	12	—	12	—	4	—	3	—	1	—	2	—
16	Hejőbába	25	36	3	—	3	—	2	—	1	—	1	—	1	—
17	Hejőcsaba	65	68	8	—	8	—	5	—	3	—	1	—	2	—
18	Hejőpapi	69	04	9	—	9	—	3	—	3	—	1	—	2	—
19	Hejőszalonta	20	08	3	—	3	—	1	—	1	—	1	—	1	—
20	Heves	25	12	3	—	3	—	2	—	1	—	1	—	1	—
21	Igriczi	80	—	10	—	10	—	4	—	3	—	1	—	2	—
22	Kisgyőr	107	04	13	—	13	—	3	—	3	—	1	—	2	—
23	Kistolaj	46	96	6	—	6	—	2	—	2	—	1	—	2	—
24	Ládháza	26	16	3	—	3	—	2	—	2	—	1	—	2	—
25	Mályi	13	52	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
26	Nyék	21	92	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
27	Maklár	20	56	3	—	3	—	2	—	2	—	1	—	1	—
28	Andornak	8	16	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
29	Mezőcsát	306	88	38	—	38	—	15	—	8	—	2	—	4	—
30	Mezőkeresztes	284	72	33	—	33	—	16	—	8	—	2	—	4	—
31	Mezőnagymihály	76	72	10	—	10	—	4	—	3	—	1	—	2	—
32	Miskolcz	959	12	120	—	120	—	20	—	17	—	6	—	15	—
33	Nemesbikk	60	16	8	—	8	—	3	—	3	—	1	—	2	—
34	Noszvaj	102	24	13	—	13	—	4	—	3	—	1	—	2	—

Sorszám	Egyházak nevei	Közalap		E. m. segély-alap		Agentiális persely		Kishirdetés		Virágvas. p.		Szent-hár. v.		Október ú. v. p.	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
35	Ónod	78	88	9	—	9	—	3	—	3	—	1	—	2	—
36	Poroszló	271	20	34	—	34	—	10	—	7	—	2	—	5	—
37	Sajókeresztúr	48	80	6	—	6	—	3	—	3	—	1	—	2	—
38	Sály	72	—	9	—	9	—	4	—	2	—	1	—	2	—
39	Tibolddaróc	39	28	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
40	Szirma	69	52	9	—	9	—	4	—	2	—	1	—	2	—
41	Tiszadorogma	76	72	10	—	10	—	3	—	2	—	1	—	2	—
42	Tiszakeszi	152	88	19	—	19	—	5	—	4	—	1	—	2	—
43	Tiszanána	147	20	18	—	18	—	10	—	5	—	2	—	4	—
44	Tiszaoszlár	28	88	4	—	4	—	3	—	2	—	1	—	1	—
45	Tiszapalkonya	68	56	9	—	9	—	3	—	3	—	1	—	2	—
46	Tiszaszederkény	99	12	12	—	12	—	6	—	4	—	1	—	2	—
47	Tiszatarján	88	40	11	—	11	—	4	—	4	—	1	—	2	—
48	Tiszavalk	46	64	6	—	6	—	4	—	2	—	1	—	2	—
49	Újlőrinczfalva	10	46	1	—	1	—	1	—	1	—	50	—	50	—
50	Vatta	34	96	4	—	4	—	3	—	3	—	1	—	2	—
	Összesen	5035	52	614	—	614	—	211	—	150	—	56	50	101	50

Figyelmeztetés! A közalapi járulékok november 1-ig, a többi címeken megállapított díjak február 15-ig küldendők el az egyházmegyei pénztárba.

Nyugdíjintézeti kimutatás 1912-re.

Sorszám	Egyházak és lelkészek	Lelkészek kötelezettsége						Egyházak kötelezettsége 20/0	
		belépési járulék		3-50/0		összesen			
		K	f	K	f	K	f	K	f
1	Alsózsoltca, Vattay István örökösei	—	—	56	11	56	11	44	89
2	Aoktó, Kiss Albert	206	18	81	94	288	12	46	82
3	Átány, üresedésben	—	—	140	—	140	—	80	—
4	Böcs, Fekete Gyula	282	19	111	83	394	02	63	90
5	Borsodgeszt, Túry Sándor	197	53	68	32	265	85	39	04
6	Bükkaranyos, Mauritz Árpád	122	43	62	16	184	59	35	52
7	Bükkzsércz, Molnár Gyula	158	27	74	94	233	21	42	82
8	Cserépfalu, Novák Sándor	—	—	81	87	84	87	67	90
9	Diósgyőr, Marsalkó Endre	—	—	48	81	48	81	39	05
10	Eger, Tóth István	110	06	69	78	179	84	39	88
11	Egerlövő, Sólyom Barna	186	18	75	36	261	54	43	06
12	Emőd, Nagy Lajos	198	84	61	82	263	66	37	04
13	Felsőbrány, Tokaji Nagy Lajos örök.	176	70	67	28	243	98	38	42
14	Gelej, Kenyeressy Károly	124	54	67	68	192	22	38	68
15	Harsány, ifj. Sólyom Gyula	129	52	63	42	192	94	36	24
16	Hejőbába, Somody János	—	—	43	42	43	42	34	73
17	Hejőcsaba, id. Sólyom Gyula	198	62	65	14	263	76	37	22
18	Hejőpapi, Szabó Bertalan	157	05	66	39	223	44	37	94
19	Hejőszalonta, Bársony György	146	48	59	28	205	76	33	88
20	Heves, Kovács Mihály	174	83	75	58	250	41	43	19
21	Igriczi, Fodor Bertalan örökösei	—	—	75	78	75	78	43	30
22	Kisgyőr, Zarándy Bertalan	100	56	65	97	166	53	37	70
23	Kistokaj, üresedésben	—	—	63	60	63	60	36	35
24	Ládlháza, Farkas István	91	87	64	72	156	59	36	99
25	Maklár, Kerekes Zsigmond	141	13	71	33	212	46	40	76
26	Mezőcsát, Bodolay István	204	62	76	31	280	93	43	62
27	Mezőcsát, Szalóczy Pál	184	10	76	32	260	42	43	61
28	Mezőkeresztes, Simon János	153	86	100	91	254	77	57	67
29	Mezőkeresztes, Szabó András	204	78	100	94	305	72	57	68
30	Mezőnagy Mihály, Szabó József	189	01	80	19	269	20	45	82
31	Miskolcz, üresedésben	—	—	78	25	78	25	62	60
32	Miskolcz, Tóth Béla	256	46	109	55	366	01	62	60
33	Miskolcz, Dr. Tüdös István	155	50	109	55	265	05	62	60
34	Nemesbikk, Maklári Pap Ernő	93	85	71	40	165	25	40	81
35	Noszvaj, Bodnár Béla	182	55	102	13	284	68	58	36
36	Ónod, Sólyom Lajos	206	91	70	28	277	19	40	17
37	Poroszló, Gaál Ferenc	304	82	96	60	401	42	55	20
38	Sajókeresztúr, Bogdány József	124	81	86	68	211	49	49	53
39	Sály, üresedésben	—	—	42	77	42	77	34	21
40	Szirma, Apostol Bertalan	196	72	76	37	273	09	43	64
41	Tiszadorogma, Halászy József	180	69	68	74	249	43	39	28
42	Tiszakeszi, Andó Lajos	154	33	69	88	221	21	39	94
43	Tiszánána, Kérészy Barna	182	99	139	23	422	22	79	56
44	Tiszaoszlár, Csiszár Béla	188	29	71	62	259	91	40	94
45	Tiszapalkonya, Kovács Károly	165	—	67	30	231	30	38	74
46	Tiszaszederkény, Horváth Bertalan	260	92	95	44	356	36	54	54
47	Tiszatarján, Pósa Péter	89	95	74	46	164	41	42	55
48	Tiszavalk, Vajda Sándor	177	21	72	94	250	15	41	68
49	Újlőrincfalva, Gecse Albert	204	18	65	75	269	93	37	57
50	Vatta, Gere Lajos	207	35	66	47	273	82	37	98
	Összesen	7070	88	3858	61	10929	49	2286	22

TARTALOMJEGYZÉK.

I. Közgyűlési tárgyak.

1. Esperes imádkozása.
2. Helyettes gondnok a gyűlést megnyitja.
3. A gyűlés megalakulása.
4. Az elmaradtak igazolása.
5. A távolmaradást nem igazolók elmarasztaltatnak.
6. Esperesi jelentés.
7. Újabb adócsökkentési segélyek kiutalása tudomásul szolgál.
8. A tiszavalki tűzkárosultaknak segély-gyűjtést rendel a közgyűlés.
8. Az egyházak díjlevél szerinti fizetésre utasítottak.
10. A tibolddaróczi leányegyház birtokszerzési ügyének intézésével esperes megbízatik.
11. Diósgyőrvasgyári fiókegyház lelkészi állásának szervezését kérelmezzék a hívek a miniszteriumnál.
12. Az újonnan választott lelkészek beerősítetnek.
13. A tanítóválasztásokat közgyűlés jóváhagyja.
14. Ferenczi K. és Szrogh Albert tanítók esküt tesznek.
15. Ruttkay Berta és Gyurkó Erzsébet tanítónők beerősítése a tavaszi gyűlésre halasztatik.
16. Tanügyi bizottsági elnök jelentését közgyűlés elfogadja. Tanügyi bizottság és iskola-vizsgálók választatnak.
17. A felsőábrányi egyház új temető ügyének rendezése az új lelkész bemeneteléig függőben marad.
18. A sajókeresztúri adózási ügyben kiküldött bizottság jelentésének beterjesztésére a tavaszi gyűlésig haladékot kap.
19. A tiszavalki egyház jelentése a négyesi temető ügyben az ügyésznek adatik ki.
20. Az újlőrinczfalvai egyház birtokrendezési ügye a püspöki uradalommal való békés tárgyalásig függőben marad.
21. Az egyházmegyei missziói bizottság jegyzőkönyve a kerületre terjesztetik fel.
22. A lelkészértekezleti jelentések tudomásul vétetnek.
23. A vasárnapi munkaszünet ügyében hozott javaslatot a kerületi gyűlésnek elfogadásra ajánlja a közgyűlés.

24. Ugyanoda terjeszti a vásár- és ünnepnapi vásárok eltiltására vonatkozó határozati javaslatát.

25. Egyházi beszéd pályadíjának Pósa Péter részére kiadása tudomásul szolgál.

26. A baptisták törvénytelen térítgetésének meggátlására utasítatnak a lelkészek és presbitériumok.

27. A lelkészértekezleti tisztújítást tudomásul veszi a közgyűlés.

28. A lelkészértekezletről indokolatlanul távol maradók megbírságotlatnak.

29. Az átányi egyház temetői szabályrendelete az új szabályrendelet elkészítéséig függőben marad.

30. Temetői szabályrendelet készítésére bizottság választatik.

31—39. Építési engedélyt kérnek és kapnak a közgyűléstől az átányi (31.), borsodharsányi (32.), bükkaranyosi (33., 34.), cserépfalusi (35.), hejőcsabai (36.), mályii (37.), sályi (38.) és a tiszadorogmai (39.) egyházak.

40. Az egerlövői kántor-tanítói,

41. A mezőkeresztesi tanítói díjlevelek megerősítésre ajánltatnak.

42. A miskolci egyház új adókulcsa helybenhagyatik.

43. Szirmai lelkész vallás-sérelemi bejelentése a kerületre terjesztetik.

44. A tiszavalki egyház kamat fizetési halasztást kap.

45. Az újlőrinczfalvai egyház lelkészi és tanítói állásának külön választása a kerületre terjesztetik.

46. Az újlőrinczfalvai egyház tanítói díjlevelét egyházmegye megerősítésre ajánlja a kerületi gyűlésnek.

47. Az újlőrinczfalvai egyház jelentése a Varga G.-féle birtok kárpótlás ügyében helybenhagyatik.

48. Az újlőrinczfalvai egyház 7000 korona építkezési kölcsön felvételére engedélyt kap.

49. Az újlőrinczfalvai egyház 300 korona segélyt kap.

50. A presbitériumok utasítatnak az egyházi adóknak október 31-ig beszédésére s november 1-ső utáni behajtására.

51. Egyházmegyei építkezési szabályrendelet készítésére bizottság küldetik ki.

52. Az egyházi törvények átnézésére bizottságokat küld ki a közgyűlés.

53. Közalapi tőke segélykérvények a konventre terjesztetnek.

54. Közalapi egyszersmindenkori segélyre egyházak ajánltatnak.

55. A lelkészi nyugdíjintézeti járulékok kimutatása tudomásul vétetik.

56. A közalapi járulék, egyházmegyei egyház fentartási alap, perselypénzek stb. kimutatása a jegyzőkönyvben kinyomatik.

57. Segédlelkészek bekebelezése.

58. Segélyért folyamodók kérvényei a segélyosztó bizottsághoz utasítatnak.

59. Az egyházlátogatóság kiküldése.

60. A miskolczi egyház kérése — a szükösi tárat illető 2100 korona befizetési idejére — a kerületre pártolólag terjesztetik fel.

61. A kistokaji egyház kántor-tanító díjlevele megerősítés végett a kerületre küldetik.

62. A Gusztáv Adolf egyesületi segélyre Mályi ajánlatik.

63. Jegyzőkönyv hitelesítés.

II. Bírósági ügyek.

1. A felsőábrányi lelkészválasztás.

2. Időszaki tanács választása.

III. Melléklet.

1. Kimutatás a közalapi, egyházmegye egyházfentartási és perselypénz kötelezettségekről.

2. Kimutatás a nyugdíjintézeti járulékokról.

